

إيدامن دارالعلوم
ندیبوغ بارو، جالا، تریالیند

فاتی فریدۃ الفرائد

الحاج فیغ عبد اللہ الجمبوی

مطبعة بن هلالی
فطانی

رځگلشن سجاره هيدوف

توانكورو الحاج نيزه عبدالله بن الحاج بي مت جهوي برانق دكمفوڅ
 جهوي تاهون ۱۳۳۳ هجرية، براوسيا سبايق ۶۰ تاهون بليو منيڅكل دنيا كعالم
 بقاء فد هاري احد تيڅكل ۲۶ رجب ۱۳۹۲ هجرية، بليو مولائي بلاجر دندقد
 المرحوم توانكورو توراج حاج جهوي، بليو برعمور تاهون مسافر ككلنتن
 انتوق ملنجوتكن فلاجرانن دكوتا بارو، تيڅكل دسان سلام ۱۵ تاهون بلاجر
 دان مغاجر سباكي منوهي سروان ففاته بركات بلاجر سيبيل برخدما، بليو
 سئورځ اكتف دان ممفويائي چيتا ۲ تيڅكي تيدق مراسائي فواس هاتي اف
 يڅدكريائي الله، تروس مسافر فول ككوتا سوجي مكة المكرمة، برمقيم دمكة
 المكرمة سلام ۱۴ تاهون براولځ اليق دانئارا فارا عالم علماء دمسجد الحرام
 دان كورو ۲ يڅبر اد دمكة المكرمة وقت ايت، بليو فولځ كئاته اير فساك ايوندا
 يڅدجيتائي دغن جالن داره ملالوي فاكستان انديا دان فولځ فينځ جالا ستله
 سمفي كئانه اير بليو مېوك فندق دكمفوڅ نيوځ بارو جالا، بليو برخدما
 دندقد ترسبوت سباكي كورو سلام ۲۴ تاهون، كآدان ماس ترفقسا بليو
 برهنقي مغاجر دتغه ۲ تاهون ايت، مځيكوت اليران زمان فد تاهون ۱۳۸۸ هجرية
 بليو مولائي مغاجر كمبالي دغن منديري سبواه سكوله برنام دارالعلوم
 نيوځ بارو جالا سكوله بيلو تنف برجالن ماجو جاي دغن كيا دأوسها اوله
 انق ۲ دان كرجسام دري أهلي كلواك كموڅ نيوځ بارو جالا

جاس ۲ بليو

بليو اداله سئورځ چركس ددالم مېينا كماجوان كموڅ تنفه، دان
 توان ۲ سكلين دافت مېقسي دغن سنديري جالن لالو لينتس دري جالا ككمفوڅ
 نيوځ بارو دان كتمفت ۲ لآين برسېوځ، دان بليو ممفويائي ببراف بواه بوكو
 حاصل دري كراغتن ستغه درفدان

۱ فاتي فريده ۲ فاتي ماصلي ۳ كتاب چارا ۲ هندق مفرج حاج
 كبيت الله الحرام

انتوق مغيغة جاس ۲ بليو، هارفن دي أهلي كلواركان كفد سياف ۲
يغ مباچ كتاب ۲ كراغنن، هندقله مباچ سفاته الفاتحة هدية كفد روحن
والله ولي التوفيق

كلوارك توانكورو حاج نبيء عبدالله

فاٲى فريءة الفرائء

اوله قلم

الحاج بيء عبدالله أءمء الجمبوى

ءارا العلوم نبوغ بهارو

جالا ءهابلنء

فاٲى فريءة الفرائء اين مءنءوغي سكلين

مسألة فريءة الفرائء برمعا كالو

مءاجى اين سام جوا ءغن

مءاجى فريءة الفرائء ءءافى فاٲى اين

موءه

ءف مءءفف ءرءنءو باكى فبوسون

(سېلوم مېاچ هندقله ددهولوي فد مېايقي)

بيلاغڼ	ساله	بتول	باريس	موک
۱	دغن معجزات	دغن ترغ معجزات	۱۱	۲
۲	رسولن	رسالتن	۱۲	۲
۳	فد دوا کم	فد توهن دوا کم	۲	۱۲
۴	ازل باکي	ازل دهولو کالا باکي	۱۶	۱۸
۵	اتسن	اتس	۱۷	۱۹
۶	اکندي	اکن ممکن	۱۰	۲۰
۷	مغتهوي دغن فغتهوان	مغتهوي اتو فغتهوان	۳	۲۶
۸	دينديغ درفد	دينديغ توبوفن درفد	۱	۳۲
۹	قدر	قدرة	۶	۳۳
۱۰	اوله الله دالم هاي مأنسي	اوله الله فد مأنسي	۱۱	۴۰
۱۱	کران کونه	کران مريکئيت اعتقاد جوک کونه	۸	۳۶

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامُ
عَلَى مَنْ أَظْهَرَ الْمُعْجَزَاتِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أُولَى الْهَدَايَاتِ
واهي بغساكو اين فاتي فريده الفرائد

سلفس همب منوليس فاتي منية المصلى مك ستغه مريد ۲
همب منتا فول همب توليس فاتي فريده الفرئد دغن اتوران دان سوسونن
يغ سام سفاي جادي عموم لاكي فول منفعة كفد مريد ۲ سكوله دان اورغ ۲ توا
كمفوغ ۲ دان دوا بواه كتاب اورغ توا همب يغ ساحت بركة ايت
دان کران تاكوت همب ماسوق دباوه عذاب سبدا جنجوغن كيت برمقصودن
سياف دفتا اتو دتاپا اكن علم، مك مهوسونكندي نسچاي مغيركم كندي اوله
الله دغن كركم نراك

كمدین چوباله همب سوسونكندي تيبا ۲ ترجادي سفرت اين مدهمدهن
دغن كارغن ۲ همب جوكن بوليه منولوغ همب دان ايوباف انق چوچو همب
داخرة كلق ننتي
واهي فارا عالم علماء

بيلا ترسالة قلم همب استيميووا ترسالة مغچف لبه دهولو هندقله معاف
كفد همب دان ممبايكي كندي دغن تيدق ترچلا

والسلام على من اتبع الهدى

فپوسون

الحاج بيء عبد الله الجمبوي

دار العلوم نيبوغ بهارو، جالا

تهایلند

فد ۱۲ ربيع الأول ۱۳۸۵ هـ

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْلَعَ فِي سَمَاوَاتِ قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ شُمُوشَ الْمَعْرِفَةِ
تُشْرِقُ بِأَنْوَارِ التَّوْحِيدِ وَالْيَقِينِ

مقصودن فوجين ۲ باكي الله يڄ منأيك دان منرغ كدالم هاتي
مؤمن يڄ تيڄكي اي سفرت بيراف لاڄيت، اكن فغانن الله يڄ چره
اي سفرت بيراف متهاري فدا حال چمرلغ هاتين دغن چهيا
توحيد دان يقين

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى تَرْجُمَانِ أُلُوهِيَّتِهِ وَدَلِيلِ وَحْدَانِيَّتِهِ سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ الْمُبْعُوثِ بِبَاهِرِ الْمُعْجَزَاتِ لِتَأْيِيدِ رِسَالَتِهِ وَتَصْدِيقِ هِدَايَتِهِ
مقصودن دان رحمة دان سجهترا اتس جورو بهاس كتوهنن
دان يڄ منجوق كفد كاسان الله، فغهولو كيت نبي محمد يڄدبڄكيه
كندي دغن معجزات يڄ مغاهي اكن سترون، كران مڄقوات اكن
رسولن دان ممبركن فنجوقن

وَعَلَى آلِهِ الَّذِينَ بَلَغُوا الدَّرَجَاتِ الْعُلَى بِعُلُوِّ مِقْدَارِهِ وَأَصْحَابِهِ الَّذِينَ
بَزَغُوا نُجُومَ الْهُدَى بِنَصِّ أَخْبَارِهِ

مقصودن دان اتس كلوار كاڻ يڄ تله سمفي مريڪيٽ كفد
بيراف فڄكت يڄتيڄكي دغن كتيڄكين قدرن، دان سكل صحابتن

یغ کیلغ کملغ حال کادان فننجوق مریکیت سفرت بینتغ دغن
ترسبوت فد حدیث ن

کمدین درفد ایت مک اینیله فاتی فزیده الفرائد همب
الحاج نیء عبد الله الجمبوی جالا تمایلند، مذهبورای دان مغوفس کندی
درفد رساله اورغ توا همب یغ ساعت عالم دان برکه یغبرنام
فزیده الفرائد فی علم العقائد دان اتس الله همب برفکغ دان
دغن لیمفه کرنیاث همب منتا فرتمباهن

علم توحید

ایاله فرهمفونن علم اعتقاد یغدامبیل درفد دلیل عقل دان
دلیل حدیث قرآن

فمبچارائن

مغل ذات الله دان رسول، دغن بری نفق د عقل کیت
تیک فرکارا یأیت واجب دان هاروس باکی کدواث
دان مستحیل اتس کدواث

دان جوک مذهبوی بارغیغ مغاجر اوله رسول سفرت هاری
قیامة دان لاین ۲

فأیدهش

سلما ۲ دافه کمناعن دان برانتوغ باکی اورغیغ تاهو فندی دغن

اوکام

ایاله فرهیمفونن حکومن الله یغدورون کأتس لیده رسول
 باکي همبائ یغ مکلف یغ ممباوا حکم ایت کفد کبایکن
 دان کباجیکن همبائ ددنیا دان اخره

تندا اورغ براوکام یغسینر امفه فرکارا

۱ اعتقاد یغ بتول، یأیت کجف دهاتی دغن کتوهنن دان
 لاین ۲ یغداعتقاد اوله اهل السنة

۲ منونیکن عبادۀ کران الله، تیدق کران لاین

۳ مغرجا سکل یغ دسوره

۴ منیغکل سکل یغ دلارغ

اوکام ترهیمفون دالم تیک فرکار

یأیت اسلام، ایمان، دان حسان

اسلام

یأیت مٹاکو دغن تیدق فیکر پچارا اوله لیده سئورغ دغن
 بتول، سرت تیدق منولق انکار اکن فرکارا اوکام یغ
 موده یغدباوا اولیه رسول، سفرت بتول دوا کلمه شهادۀ
 دان سمبھیغ دان لاین، کالو تیدق ای برعمل سکالی فون

رکن اسلام لیما فرکارا

۱ مغوچف اشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمد رسول الله

این ترتتو داتس کافر یغ هندق ماسوق اسلام جوا

۲ مندیري سمبھیغ لیما وقت

۳ بري زکاة

۴ فواس رمضان

۵ مخرج حج باکي مریک یغ چوکف شرطن

ایمان یأیت مغیکوت دان منریما های کیت اکن سکلین

فرکارا یغ مبابوا اوله رسول کفد کیت درفد فرکارا یغ موده

درفد اوکام

دان تیدق برایمان سمات ۲ مگتهوي بنر رسول الله صلی الله

علیه وسلم فد حال تیاد مغیکوت دان منریما م ک دغن این

تیدق دحکم دغن برایمان کبابقکن کافر یغ مگتهوي بهواسن

نبی محمد ایت نبی دان رسول یغسبرن کران مریکیت

تیدق مغیکوت دان منریما اکن یغ ترسبوت

رکن ایمان انم فرکارا

۱ فرچای دغن الله

۲ فرچای دغن ملائکة

۳ فرچاي دغن سكل كتاب الله

۴ فرچاي دغن سكل رسول

۵ فرچاي دغن هاري قيامة

۶ فرچاي سكلين فركارا بأيك دان جاهت كسمواڻ درفد

الله دغن موافقة إرادتن فد سديا كالا

إحسان

يأيت بوات بأيك دغن اخلاص اريتي برعبادة كيت كغد

الله سئوله ۲ كيت ليهتكندي

مك تيدق فاتوة كيت برعبادة كران لأين درفداڻ فد حال

كيت تله تاهو بهواڻ الله تعالى سلما ۲ مليهت اكن عمالن

كيت دان احسان اين شرط باكي سمفرننا اسلام دان ايمان

مك تيدق سمفرننا كدوا ۲ اين ملينكن دغن اد احسان

فرمولأين يغ واجب

فرمولأن يغ واجب فد شرع اتس اورغ مكلف سام اد للاكي

دان فرمفوان بهوا مغئل الله، اريتي مغتهوي اكن سكل حكم

صفاتن دان سكل حكم كتهنن، دان مغتهوي بارغيغ

بركنتوغ دغن رسول ۲ دان تيدق واجب مغتهوي حقيقة

ذاتن، كارن يغ بهارو تيدق بوله مغتهوي حقيقة يغ قديم دان

مقصود دغن مغنل دان مځهوي ايت، ايا له اعتقاد يځ کوکوه
 يځ مغنائي اکن يځ سبږ يځدافت اعتقاد ايت درفد دليل
 دان واجب فد شرع اتس تيف ۲ مکلف مځهوي حکم
 عقل يځتيک يأت

۱ واجب باکي الله دان رسل ۲

۲ مستحيل اتس کدوان

۳ هاروس باکي کدوان

واجب دوا معنی

۱ واجب فد شرع يأت بارغيځ دبري فهلا فد مځرجاکندي
 دان دسقسا فد منيځکلکندي

۲ واجب فد عقل يأت بارغيځ تنتو اداځ فد سولوهن
 عقل کيت، دان تيدق مښر عقل کيت اکن کتيادانځ،
 سمرت تيف ۲ يځبرتوکور واجب ادمفت

مستحيل

يأت بارغيځ تيدق مښر عقل کيت اکن اداځ، سمرت
 دوا توهن

هاروس

يأت بارغيځ مښر عقل کيت اکن اداځ، دان مښرکن تيدقځ

مغتهوي دليل

واجب اتس تيف ۲ مكلف، مغتهوي دليل تيف ۲ فرکارا
يغاکنداتغ يآيت

۱ دليل واجب باکي الله دان رسل ۲

۲ دليل مستحيل اتس کدواڻ

۳ دليل هاروس باکي کدواڻ

سفای تيدق جادي اورغ مقلد يآيت اورغ کوکوه اعتقادڻ
دغن مغيکوت فرکتان اورغ لاین، فد حال اي سنديري تيدق مغتهوي
اکن دليل اعتقاد ايت
خلاف علماء فد مقلد

تله خلاف علماء فد کفر مقلد دان تيدق کفرڻ، مک قول
يغ صحيح، بهواسن مقلد ايت، مؤمن سرت بردوسا، سبب اي تيدق
بلاجر دان تيدق فيکير پچارا، کالو اي برعقل دان سلامت فندعران

دليل اجمالي

دکهندقکي دغن دليل يغ مستي کيت مغتهوي اياله دليل
اجمالي جوا يآيت دليل فنديق يغ امفوپان لمه درفد مغهورايکن
يغ فايه ۲ فرتپان اورغيغ داتغ مناپا کفداڻ، سفرت دتاپا کفداڻ اف
دليل اتس اد الله تعالی، مک جوابن عالم اين دان تيدق کواس
جواب دغن فنجغ لاکي، مک اورغ اين سوده دنام اکن اورغ مغتهويڻ

دان تیدق دنام مقلد لاکی

دلیل تفصیلی

یأیت دلیل یغ فنجغ یغ کواس امفوپاڻ منجواب سکلین سؤلن،
یغ فایه ۲ یغداتغ مناپا دان موسیغ کفداڻ سفرت کندوغن لاکی اکنداتغ

صفة کسمفرنأن

واجب باکی الله تعالی سکلین صفة کسمفرنأن صفة کتیغکین
یغ فاتوت دغن ذاتن یغ مها تیغکی دان صفة کسمفرنأن این امت
باقی یغ تیدق بوله مغهوی کسمواڻ ملینکن الله جوا، مک واجب
کیت اعتقاد بکینی جوا یأیت سکلین صفة کسمفرنأن کسمواڻ صفة
الله تعالی، سبالیقن کسموا صفة ککوراغن مستحیل اتس الله تعالی

دلیل توهن برصفة دن صفة کسمفرنأن

کالو الله تیدق برصفة دغن صفة کسمفرنأن تنتو الله برصفة
دغن صفة ککوراغن، دان ککوراغن اتس الله مستحیل، کران کالو
برصفة ای دغن صفة ککوراغن، سفرت تأدق قدرة مثلاً، تنتو تأدق
عالم این دان تأدق عالم تیدق سبنر، کران تله کیت لیعت اداڻ

صفة کسمفرنأن یغ واجب کیت مغهوی دغن تفصیل یأیت
تیک بلس صفة یأیت دمول درفد وجود هغک کفد کلام، ایاله قول
یغ راجح

ادا فون صفة معنویة یغ توجه یأیت کونه ۲ واجب کیت

مغتهوي اتس جالن اجمال جوا یأیت بکینی اعتقاد کیت، صفة
معنویة یغ توجه، یأیت کونه ۲ کسمواث صفة توهن کران کسمواث
ستغه درفد صفة کسمفرنأن

دان تیدق هاروس کیت اعتقاد صفة معنویة یغ توجه بوکن،
صفة توهن، کران ای ستغه درفد صفة کسمفرنأن، دان سیاف اعتقاد
بکیتو نسجای کافر، والعباذ بالله

اتو صفة کسمفرنأن یغ واجب کیت مغتهوي اتس جالن
تفصیل دوا فوله صفة جوا انیله قول یغ مشهور
انیله تیک بلس اتو دوا فوله صفات

فرتام وجود صفة نفسیة اری ادا الله تعالی دان دکهندقکی
دغن ادا الله این ایاله اد یغ ذاتی، برمعنا اد الله این اد سندیری ۲ تیدق
منجادیکندی اوله یغلأین دان اداث فول تیدق براوبه، تیدق ماتی، تیدق
هیلع، تیدق بناس، بھکن ککل سلملما، دان اد فد سدیا کاللا
دان تیدق منیرما الله اوله تأدق سکالی ۲

وجود ایاله صفة یغ ثبوتیة تتف یغ مننجوق اتس دیری ذات
تیاد ای لبه لآین اتس ذات، دان ممادا اکن مکلف بھوا مغتهوي
بھواس الله ایت موجود یغأدا سباکی اد یغتیاد غفق فد عقل تأدقش
دان تیدق واجب اتس مکلف مغتهوي بھواس وجود ایت
عین ذاتش، اتو لآین درفد ذاتش، کران ای ستغه درفد یغ فایه

فد علم این

دان مستحیل لاوانن یأیت تأدق الله

دلیل اد الله تعالی

ایاله مخلوق این لاغیت بومی دان لاین کران کسموان
نام ممکن، اری سبلوم اداث فاتوت اد دان فاتوت تأدق، دان
افبیل سوده اد، تنتو اد یغ مغاداکندي، دان یغ مغاداکندي نمان
الله دان افبیل یغ مغادا ایت الله تنتو الله اد دان تیدق الله مستحیل

کدوا قدم ذاتی صفة سلبیة

اری سدی کالاد الله، برمعنا تأدق مول اداث، دان تیدق
دکهندقکی دسینی قدم زمانی، اری لام ماس اتو بوروق، کران
معنا این مستحیل اتس الله دان مستحیل لاوانن یأیت بهارو الله

دلیل قدم الله تعالی دان دور

کالو الله تعالی بهارو، تنتو برحاجة کفد توهن یغکدوا
یغ منجادیکندي، دان کالو توهن یغکدوا بهارو فول، تنتو برحاجة
کفد توهن یغکتیک یغ منجادیکندي، کالو بکینی ساتو توهن
کمدین ساتو، نسچای جادی دور برکللیغ کالو بالیق کفد
توهن یغفرتام مثال سفرت زید منجادی اکن عمر، دان عمر
منجادی اکن بکر، دان بکر منجادی اکن زید، اتو تسلسل

برهوبوغ ۲ برفنجاغن تیدق فغايسن، کالو تروس تیدق بالیق کفد
یغفر تام

مک دور برکلیلیغ دغن تیدق تنتو توهن یغسینر، اتو تسلسل
برهوبوغ ۲ برفنجاغن تیدق فغايسن، دغن تیدق تنتو توهن
یغسینر، کدوا ۲ ایت مستحیل، دان افیل دوا ۲ این مستحیل، تنف
سدیا کالا الله تعالی

جالن مستحیل دور

کالو برکلیلیغ سفرت مثالن نسچای لازم برهیمفون دوا
یغبرلاوانن، یأیت ترجادی فد زید توا دان مودا، دان برهیمفون
این مستحیل دان افیل برهیمفون این، مستحیل نسچای مستحیل
فول دور

جالن مستحیل تسلسل

یأیت تسلسل تیدق فغايسن مستحیل، کران توهن سکلین ایت
تنتو یغ سوده اد، دان تیف ۲ یغ سوده اد تنتو بریلغ، دان تیف
یغبریلغ تنتو برفغايسن

کتیک بقاء صفة سلبیة

ارتي ککل سلملما اد الله، برمعنا تیدق فوتس دان تیدق
برفغايسن ادا، دان مستحیل لاوانن یأیت بناس الله

داليل بقاء

کالو الله بوله بناس تنتو بهارو اي، دان بهارو الله مستحيل
کران تتف سديان دغن دليل يگدهولو، دان افيل تتف سديان،
نسچاي تتف ککلش، دان افيل تتف ککلش، نسچاي مستحيل بناسش
کأمت مخالفته للحوادث صفة سلبي

ارتي تيدق مپروفائي الله تعالى دغن سکل يگ بهارو، ولو ساتو
جالن سکليفون، کران يگ بهارو برتوگکول يغيرتمفت، دان ذات الله
تيدق برتوگکول تأدق برتمفت، دان تيدق مروفائي دغن بهارو فد
صفتش، کران صفة بهارو عرض يگ منومفغ جرم برتوگکول، دان
صفة الله بوکن عرض

دان تيدق مپروفائي بهارو فد فربواتنش، کران فربواتن بهارو
اتس جالن اوسها، دان فربوتن الله اتس جالن مغاندا

دان کالو ترلینتس دهاتي کيت دغن، کالو الله تيدق برجرم
برتوگکول، دان تيدق عرض يگ منومفغ دتوگکول، مک سماچم مان
فول حقيقة ذات الله يگ سبئر، مک هندقله کيت تولق دمکين ايت،
دغن تيدق تاهو ذات الله ملينکن الله دان له درفد مندافت ايتوله
فنداقت

دليل مخالفته للحوادث

كالو مپروفائي الله تعالى دغن بهارو تنتو الله بهارو فول
 دان بهارو الله مستحيل، کران الله تله تتف سديا دغن دليل يغتله
 لالو، مک تتف الله تيدق مپروفائي اکن يڄ بهارو، دان مستحيل
 لاوانث يآيت مپروفائي الله تعالى اکن يڄ بهارو

فرايغاتن

افبيل داتڄ قرآن اتو حديث يڄدبري وهم ساله سڄکا مپروفائي
 الله اکن يڄ بهارو، سفرت الرحمن على العرش استوى ارتيش
 توهن يڄ رحمن داتس عرش ترتيڄکي مک ظاهر اية اين الله
 برفيهق يآيت ترتيڄکي داتس عرش

مک مذهب سلف علماء دهولو برکات کامي تيدق فهم
 کهندق فيهق ترتيڄکي اين، بهکن مقصودن ترسره کفد الله جوا
 دان مذهب خلف علماء دبلاکڄ دتاويل فد مقصود اية اين،
 يآيت الله ممرنته دان مميلک عرش

کليما قيامه بنفسه صفة سلبية

برديري الله دغن سنديري، اري اڊ الله سنديري ۲ باکيش
 دوا معنى

فرتام تيدق برکهندق الله کفد ذات يڄ منومفڄ اي فدان،
 سفرت منومفڄ ورنا فد اومفام کآين

کدوا تیدق برکهندق کفد یغ منجادیکندي، بهکن الله له
یغ منجادی اکن سکلین فرکارا
دان بوکنله مقصودن الله باغون برديری بتول سندیری دغن
تأدق یغ مغلکتکندي، سفرت یغبرسکرا فد فهم دان مستحیل
لاوانن یأیت الله برکهندق کفد ذات یغ منومفغ فدان، اتو
برکهندق کفد یغ منجادیکندي

دلیل قیامه بنفسه

یأیت کالو تیدق اد الله سندیری ۲ بهکن برکهندق کفد ذات
یغ منومفغ، نسچای اداله الله صفة، دان کأدان الله صفة بوکن ذات
مستحیل، کران کالو الله صفة ده تنتو تیدق بوله لاکي برصفة دغن
صفة معانی دان صفة معنویة یغلاکي اکنداتغ، کران صفة تیدق
بوله منومفغ صفة فول، بندیغنن سفرت فلیهت کیت تیدق بوله
تومفغ فلیهت فول، بهکن مستی تومفغ دذات یأیت مات، مها سوچی
الله منومفغ سفرت این بهکن الله تیدق برکهندق کفد ذات
یغ منومفغ ای فدان، اتو کالو الله برکهندق کفد یغ منجادیکندي
تنتو ای بهارو، دان بهارو ای مستحیل، کران تله تتف قدمن دغن
دلیل یغ دهولو، مک تنفله الله اد سندیری ۲ دان مستحیل لاوانن
یأیت الله برکهندق کفد ذات یغ منومفغ، اتو یغ منجادیکندي

کأنم وحدانية صفة سلبية

کأسأن الله اري الله أسا توغکل دان فدان تيک بهاکي
فرتام توغکل فد ذاتن، کدوا توغکل فد صفتن کتيک توغکل
فد فربواتن

توغکل فد ذاتن دوا بهاکي فول

۱ ذاتن تيدق برسوسون تيدق برکافوه هغک بوله بربله باکي
برسلاهن ذات مخلوق برسوسون برکافوه بوله بربله باکي،
دان برسوسون برکافوه انيله دنام کم متصل فد ذات
۲ ذاتن تيدق بربيلغ دوا تيک دان بربيلغ ذاتن انيله دنماکن
کم منفصل فد ذات

دان واجب باکي الله توغکل فد ذاتن، ترنفيله اري تأدقله فد توهن
دوا ۲ کم ايت، يعني کم متصل اتو کم منفصل فد ذاتن ايت

دتوغکل فد صفتن دوا بهاکي فول

۱ تيف ۲ صفات الله اي ساتو ۲ قدرة ساتو، ارادة ساتو، هغک آخر
دان بربيلغ ۲ صفات اين، سفرت قدرة دوا، ارادة دوا هغک
آخر دنام کم متصل فد صفات

۲ تيدق مپروفائي صفة مخلوق دغن ساتو صفة درفد صفات الله،
دان مپروفائي صفة مخلوق دغن صفة الله انيله دنام کم منفصل
فد صفات

دان واجب باكي الله توغكل فد صفاتن، ترنفيه اري تادقله

فد دوا كم متصل دان منفصل فد صفات اين

توغكل فد فربواتن دوا بهاكي فول

۱ فربواتن الله تيدق برسكوتو تيدق برموافقة دغن يغلين

درفد مخلوقن دان برسكوتون دغن يغلين دنام اكن كم

متصل فد فربواتن

۲ فربواتن الله اتس جالن مغادا، دان تادق باكي يغلين درفد

مخلوق ساتو فربواتن اتس جالن مغادا، بهكن جالن اختيار

دان اوسها جوا

دان اد فربواتن يغلين درفد مخلوق اتس جالن مغادا، دنام

كم منفصل فد فربواتن

دان واجب باكي الله توغكل فد فربواتن، ترنفيه اري تادقله

فد توهن دوا كم متصل دان منفصل فد فربواتن اين

دان مستحيل لاوانن يات تيدق اسا، تيدق توغكل فد سكل

ترسبوت ايت

دليل كاسان الله

كالو برييلخ، اد كالا موافقة فد منجادي، اتو متادق اكن

سوات، اتو برسلاهن ۲ فد كدوان، مك لازم درفد ايت له، كالو له

بکیتو تنتو توهن ایت اسا دان بیلا اسا تنتو مستحیل بریلغ

کتوجه قدرة صفة معاني

کواس اتو فغکواس الله یأیت صفة یغ سدیا اداڭ فد ذات
الله تعالی یغ دغندي دافت مغاندا تیف ۲ ممکن، دان متأدقکندي
مبتولي کهندقڭ دان مستحیل لاوانڭ یأیت له الله

دان قدرة این اد باکیڭ ببراف تعلق، برمول تعلق قدرة این،
یأیت منتوت صفة، اړتی بکرج صفة قدرة اکڭ فکرجانڭ لاین
درفد اد قدرة دذات الله، سماچم انیله قیاس تعلق فد صفة یغلاین
دان تأدق تعلق ۲ ملینکن باکی صفة معانی جوا، دان تا واجب
مغتهوي ببراف تعلق این، کران ای ستغه درفد فرکارا یغ فایه
فد علم این

دان تعلق قدر کفد ممکن یغ هاروس جوا دان تیدق تعلق ای
کفد یغ واجب دان کفد یغ مستحیل، دان تیدق بوله دکات توهن
له درفد تعلق کفد کدواڭ

قدرة توجه تعلق

- ۱ تعلق صلوحی قدیم یأیت فاتوت قدرة فد ازل باکی مغاندا
سوات، دان متأدقکندي فد وقت امکان بوله اد بوله تأدق
- ۲ تعلق تنجیزی حادث دان معنا تنجیزی ایت ملولوسکن

کهندق، کران دلولوس کهندقن دغن قدرة اکن بارغيغ
دنتو دغن ارادة فد ازل، یأیت تعلق قدرة دغن مغادا ممکن
کمدین درفد عدم تأدق یغدهولو

۳ تعلق تنجيزي حادث جوک یأیت تعلق قدرة دغن متأدقن
ممکن کمدین درفد اداث

۴ تعلق تنجيزي حادث جوک، یأیت تعلق قدرة دغن
مغاداکندي، کران مبعکیت درفد قبور

۵ تعلق قبضة ممکن دالم کثکمن کهندق الله یأیت تعلق قدرة
دغن برککالن تأدق ممکن فد وقت امکان اداث دهولو
درفد اداث

۶ قبضة جوک یأیت تعلق قدرة دغن برککالن اد ممکن
کمدین درفد تأدقن

۷ تعلق قبضة جوک یأیت تعلق قدرة دغن برککالن تأدق
ممکن کمدین درفد اداث، دان مقصود دغن قبضة این کثکم
یأیت بهواسن ممکن دالم کثکم ارادة قدرة الله، کالو
دکهندقکي الله فد یغتاأدق نسچاي دککل اکن ممکن ایت
اتس تأدقن، اتو فد بندا یغأد دککل اتسن اداث، دان کالو
دکهندقکي نسچاي داداکن ممکن فد یغفرتام، اتو دهیلغ

درفد اداڻ فد يڅكدوا .

دليل قدرة

کالو الله لمه، تننو تآدق مخلوق اين، دان تآدق مخلوق تا سبئر،
کران کيت تله ليهت اداڻ، دان منکل تنف الله اد قدرة نسچاي
مستحيل لمهن

کلافن ارادة صفة معاني

کهندق الله اتو فڅکهندق الله، اړتي اف ۲ يڅبرلاکو دالم علم
کسمواڻ دغن رنتهن دان سڅهجا سڅليڅن، بوکنله معنی کهندق
اين برحاجة، کران معنی اين مستحيل اتس الله

دان ارادة اين اياه صفة يڅ سديا اد فد ذات الله، يڅ مننتو اکندي
دغن سڅغه بارڅيڅ هاروس اتسڼ، يڅبرتنڅ دغن علموڻ، سفرت
دتننو فد سديا کالا دغن اد اتو تآدقڼ، اتو دغن فوتيه اتو هيتم، اتو
دغن فننجڅ اتو فنديق اتو لآين ۲

تعلق ارادة

دان تعلق ارادة اين سفرت تعلق قدرة دهولو جوکک يآيت
تعلق فد تيف ۲ ممکن، تنافي تعلق قدرة ايت تعلق مڅادا، دان تعلق
ارادة اين تعلق مننتو مک تيدق تعلق کدواڻ دغن يڅ مستحيل دان
يڅ واجب، بھکن تعلق دغن ممکن يڅ هاروس جوا

دان تعلق اوله ارادة فول اكن يغ بأيك دان يغ جاهت باكي
 سئورغ کران کدوا دکتاکن ممکن، تافي تیدق بوله کیت بغساکن
 ککجین دان کجهاتن کفد الله، ملینکن مقام مغاجر جوا، برسلاهن
 معتزله برکات ارادة الله تیدق تعلق دغن يغ جاهت دان يغ کجي
 باكي سئورغ

بردلیل فد کجهاتن دغن ارادة

تیدق هاروس باكي سئورغ بردلیل دغن کتاش تیف ۲ معصیه
 دان کجهاتن کسمواش دغن کهندق الله سبلوم کرج معصیه، سفای
 ای هندق بوات معصیه، اتو کمدين درفد کرج معصیه، کالو قصد
 هندق لاری درفد حد اتو تعزیر

ادا فون بردلیل دغن دمکین، کران منکه چرچا اورغ کأتسن
 مک هاروس ای

دان برفکغ دغن دلیل يغ کجي این باقی جاتوه داتس مانسی،
 استیمیا راج ۲ دان فمبسر تتکل هندق مظالم اکن اورغ، اتو هندق
 برزنا، دان سغک مریکیت اکن لفس درفد مرک دان سقسا
 الله کأتسن، دان جک مپرتائی دلیل این دغن محلالکن اومفام
 ظالم دان زنا مک تیدق شک فد کفرن نعوذ بالله من ذلك

تیدق هاروس رضا اتو واجب رضا دغن معصية

دان تله معلوم معصية دتکه اوله الله، مک تیدق هاروس کیت
 رضا دیری کیت دان اورغ لاین جاتوه کدالم معصية، جکلوه
 معصية ایت دکهندکي اوله الله سکلیفون، کران رضا دغن معصية
 ایت معصية فول

دان تله معلوم معصية دان کجهاتن ایت دکهندکي اوله الله،
 مک واجب کیت رضا افیل تله جاتوه کأتس دیری کیت، کران
 رضا اکن حکومن الله ایت واجب، تتافی واجب توبه
مستحیل اد سوات دغن تأدق کهندق الله

مستحیل لاوان اراده، یأیت اد سوات دغن تأ کهندق الله دان
 تأ سغهجان، سفرت اد سوات دغن ترکاکه، اتو دغن لالی، اتو
 دغن ترلویفا

اد سوات دغن تعلیل

مستحیل جوک اد سوات دغن تعلیل کران دان یغ اد دغن
 تعلیل این، منکل اد عله اومقام کرق اتق جاری نسچای کرق
 چینچین دغن تأدق سوات یغلاین

اد سوات دغن طبیعة

مستحیل جوک اد سوات دغن طبیعة، مک یغ اد دغن طبیعة

اومقام فانس افي فد مځهاغوس، دشرط فدان دوا فرکارا فرتام
اد شرط مپنتوه اومقام افي دغن اومقام کاین، کدوا تأدق فرکارا یغ
منکه درفد مځهاغوسن سفرت باسه

مک الله منجادي اکن سوات تیدق دغن علة دان طبیعة این
بهکن کسموا فربواتن الله دغن اد کهندق دان سځهجان
حکومن الله فد اعتقاد مأنسي

بارغسیاف اعتقاد علة سنديري اومقام کرق انق جاري مبري
بکس فد برکرق چينچين دغن تیدق ارادة دان قدرة درفد الله، اتو
طبیعة سنديري اومقام فانس افي یغ مبري بکس فد مځهاغوسن
دغن تیدق قدرة ارادة درفد الله، مک تیدق خلاف فد کفرن

بارغسیاف اعتقاد یغ مبري بکس فد اومقام مځهاغوس ایاله
قوة فانس افي یغ الله له منجادي فانس فدان، مک اورغ ایت فاسق،
لاکي مبتدع یغ مریغکه ۲ دان فد کفرن خلاف دان یغ راجحن
تیدق کفر

دان جادي فاسق لاکي مبتدع فد کفرن خلاف دان یغ راجحن
تیدق کفر جوک، اورغیغ اعتقاد مأنسي له یغ مبري بکس فد
فربواتن دغن قدرة الله یغ منجادي فد توبه اورغ ایت

بارغسیاف اعتقاد الله جوا یغ مبري بکس، تنافي فد عقل برلازم

لازمین انتارا سبب یغ عاری، اومقام افي دان انتارا یغ مپرتائي ن
 اومقام کاین دان تیدق بوله مپلاهیښ، یعنی افیل کاین دماکن
 اوله افي تنتو ترباکر تیدق بوله مپلاهیښ، تنافي اعتقاد اي الله جوا
 یغ ممبري بکس دغن ترباکر ایت، مک اورغ این جاهل دغن حقیقه
 حکم عاری، دان ترکادغ مباوا کفد کفرن

اعتقاد یغ سبیر

بارغسیاف اعتقاد بهارو سکل سبب اومقام ماکن ناسيء دان
 تاجم فیسو دان فانس افي، دان اعتقاد اي بهاسن عله دان طبیعه
 دان قوه یثجدادي الله فدان، کسموان تیدق ممبري بکس، دان
 بوله مپلاهي، سفرت ددافتکن سبب اومقام ماکن ناسيء، دان
 تیدق دافت مسبب یأیت کیغ، هان یغ ممبري بکس فد کیغ الله جوا
 مک انيله اورغ مؤمن یغ سبیر یثدافت کلفاسن درفد عذاب الله،
 دغن کرنیانن

ارادة سوروه رضا دان علم

سوروه رضا دان علم لاین درفد ارادة دسیسي أهل السنة،
 سکلین ترهاکي کفد امفت —

۱ برهیمفون مذهب دکی سوروه دان رضا الله دغن سوات، سفرت
 ایمان ابو بکر مک الله مذهب دکی برایمان ابو بکر ایت، دان

سوروه دغنن دان رضا دغنن دان مغهوي

۲ الله تيدق مغهندقكي، تيدق سوروه دان تيدق رضا، سفرت كفر
ابو بكر، مك كفرن الله تيدق مغهندقكي، تيدق سوروه دان تيدق
رضا دان الله مغهوي

۳ الله مغهندقكي تنافي تيدق سوروه دان تيدق رضا سفرت كفر
فرعون مك كفرن الله مغهندقكي تنافي تيدق سوروه دان تيدق
رضا دغنن كفرن دان الله مغهوي

۴ الله سوروه دان رضا تنافي تيدق مغهندقكي، سفرت ايمان فرعون
مك الله سوروه دان رضا دغنن برايمانن دان مغهوي تافي الله تيدق
مغهندقكي، سبب ايت تيدق جادي برايمانن

كأمت ۲ اين الله تاهو حكمتن، تيدق بوليه دتائ اكن
فركارا يغ اي بوات، دان رضا ايت لازم باكي سوروه اري تيف ۲
فركارا الله سوروه، تنف الله رضا

دليل اراده

كالو تأدق ارادة نسچاي اداله الله له، کران عقل کيت اد قدرة
مستي تردهولو اد ارادة، دان کالو الله له تنتو تأدق عالم اين دان
دمکين ايت تيدق سببر، کران عالم کيت ليهت ادان، مک تنف
الله ادا قدرة، دان منکل ادا قدرة تنتو ادارادة دان منکل اد ارادة

مستحيل له لاوانث يآيت اد سوات دغن تا كهندقن

كسمبيلن علم صفة معاني

ارتي مغهوي دغن فغتهوان الله، يآيت صفة يغ سديا اداث فد ذات
الله يغ پاتا دان ترغ دغندي سكلين فركارا سكيړا ۲ برنتغ دغن
فركارا ايت فد ادا دان تأدقن، اتو فنجغ دان فينديقن دان لأين ۲
دان الله مغهوي اكن يغ دهولو دان يغ كمدين دان
يغ سكارغ دغن علموڅ يغ ساتو، دان مغهوي سكلين فركارا دالم
بومي دان لاغيت درفد برفا بيجي فاسير دان داوڼ كايو، هغك
سوات يغ سمبوي، دان مغهوي بارغغ ترلينتس دهاقي مأنسي
دان يغ اد دان يغ تأدق

دان مغهوي اكن يغ واجب فد ذاتن دان صفاتن دان
مغهوي اكن يغ مستحيل، سفرت تأدق شريك باكين، دان
سكل يغ هاروس سفرت مغهوي سكلين مخلوقن يغ تله جادي
دان يغ تيدق دجادي سباكي تاهو چرت تروس ترغ تيدق
سامر ۲ دان باكي علم ساتو تعلق جوا اياه تعلق تنجيزيم قديم يآيت
الله تاهو فد ازل اكن سكل فركارا هغك تيدق كسوداهن، باكين،
سفرت كمالات الله دان اهل شرك دان لأين ۲ دان مستحيل
لاوانث يآيت جهل اتو تأدق فغتهوان

دلیل علم الله

کالو الله جاهل نسچاي تأدق مځهنډکي، دان یأیت مستحیل
کران تله تنف ادا مځهنډکي الله دغن دلیل یغ دهلو، مک
تنف اد علم الله دان منکل الله ادا علم مستحیل جاهلن اتو تأدق
فځتهوانن

کسفوله حیاة، صفة معاني

ارتي هيدوف اتو فځهيدوف الله، یأیت صفة یغ سدیا اداځ فد ذات
الله یغ مځصح دان ممبر عقل کیت بهواس دغن حیاة این بولیه اد
برصفة دغن صفات علم دان صفة ۲ لاین دان تیدق هیدوف الله
دغن پاوا ولو پاوا یغ قدیم سکالیفون، دان صفة حیاة تیدق تعلق
دغن سوات کران حیاة این بوکن صفة یغ مبري بکس دغن مځادا
دان متأدق، دان بوکن صفة مموکا سفرت علم سمع بصر دان
بوکن صفة فنځوق سفرت کلام دان مستحیل لاونن یأیت الله ماتي

دلیل حیاة

کالو الله ماتي تنتو تیدق کواس دان تیدق مځهنډکي دان تیدق
مځتهوي یأیت مستحیل کران تله تنف سکلین ایت دغن دلیل
یغدهولو مک تنف الله اد هیدوف، دان منکل الله هیدوف مستحیل
لاونن یأیت الله ماتي

کسبلس سمع صفة معاني

ارتي مندغر اتو فندغر الله يأت صفة يغ سديا اداث فد ذات الله يغ
دغندي مندغر تربوکا دان ترغ تيف ۲ فرکارا درفد ذات دان ورنا
دان سوارا دان تيدق سوارا دان لأين ۲

دان تعلق سمع بکتو جوک بصر تعلق انکشاج نامن اري
تربوکا ترغ دان پاتا ساکن ۲ تاهو دغن علم سفرت اکن داتغ
برمعناث الله تعالى سديا مندغر دان پاتا تربوکا ترغ دغن
صفة فندغرث اکن سکلين فرکارا يغ سديا اداث، دان يغ بهارو اداث
سام اد فرکارا ايت اد سوارا دان تيدق، سفرت ذات سوات ورنا
فانس سجوق دان لاین، مک کسمواث الله مندغر ترغ پاتا دغن صفة
فدغرث دان تيدقله مندغر ترغ الله دغن تليغا دان مستحيل لاونث
يأت تولي

دليل سمع

کالو الله تيدق مندغر تنتو تولي مک تولي صفة ککوراعن، دان
ککوراعن الله مستحيل، مک تتفله الله سمع، دان مستحيل لاونث
يأت تولي

کدوا بلس بصر صفة معاني

ارتي مليه اتو فغليهت الله ، يأت صفة يغ سديا اداث فد ذات الله

یغ دغندیاله ملیه ترغ پاتا تربوکا سکلین فرکارا یغ سدیا اداش، دان
 یغ بهارو اداش، درفد ذات دان ورنه دان سوارا دان فانس سجوق
 دان لاین

مک کسمواش الله ملیه دان ترغ پاتا تربوکا دغن صفة فغلیهش
 دان بوکنله الله ملیه دغن مات، دان مستحیل لاونش یأیت بوت

دلیل بصر

کالو تیدق برصفة دغن صفة ملیه تنتو برصفة دغن بوت، مک بوت
 صفة ککوراغن، دان ککوراغن اتس الله مستحیل، مک تتف
 باکی الله ملیه دان مستحیل لاونش یأیت بوت

تعلق سمع بصر دان علم

تیک ۲ این تعلق انکشاف اری ترغ پاتا تربوکا
 دان واجب کیت اعتقاد بهواسن ترغ پاتا تربوکا فد تیک ۲ این
 برلاین ۲ یأیت ترغ مندغر دغن صفة فندغر، دان ترغ بصر دغن
 صفة فغلیه دان ترغ علم دغن صفة علمون

ادفون تعلق کلام تعلق دلالة نامش، اری مننجوق

سمع بصر این تیک تعلق

۱ تعلق تنجیرزی قدیم

یأیت تعلق پاتا دان ترغ کدواش دغن ذات الله دان صفاتش

ارتي پاتا دان ترغ کدواڻ فد سديا کالا اکن ذاتن دان صفاتن

۲ تعلق صلوصي قديم

تعلق پاتا ترغ کدواڻ دن مخلوق دهولو درفد اداڻ

۳ تعلق تنجيزي حادث

تعلق پاتا ترغ کدواڻ دغن مخلوق کمدين درفد اداڻ دان

فوتس ترغ دان پاتا کدواڻ کمدين تأدقن دان بناسن

کتيک بلس کلام صفة معاني

ارتي برکات ۲ اتو فکات الله يأت صفة يغ سديا اداڻ فد ذات

الله يغ بوکن درفد جنس حروف دان بوکن درفد جنس سوارا دان

بوکن فرکتان لفظي دان تيدق تردهولو ترکمدين، دان

تيدق لاین ۲ لاکي درفد صفة يغ بهارو دان دغن کلام مننجوق

فرکارا يغ واجب سفرت أنا الله لا إله إلا هو، اريتي اکو الله تياد

توهن ملينکن اکو دان يغ مستحيل سفرت إن الله ثالث ثلاثة اريتي

بهواس الله يغ تيک درفد تيک، دان يغ هاروس سفرت والله خلقکم

وماتعملون اريتي الله منجاديکن کامو دان بارغيغ کامو فربوات

دان مستحيل لاونن يأت بيسو اتو برحروف برسوارا دان

امفامش کالو هندق بنديغ سفاي موده فهم، يأت اد باکي کيت

صفة فکات يأت موليق انق ليدهن کالو روسق، نسچاي بيسو مک

فد توهن صفة فکات جوک تتافي توهن مخالفته دغن کيت يأت

فد توهن صفة دذاتن دان فد کيت عرض منومفغ جرم

دان تعلق کلام منجوقن اکن یغ واجب دان یغ مستحيل دان یغ

هاروس سمرت علم جوک تتافي تعلق علم بکيتو جوک تعلق

سمع دان بصر تعلق انکشاف پاتا دان ترغ دان تعلق کلام

تعلق دلاله منجوق سمرت دهولو

تعلق کلام تیک بهاکی —

۱ تعلق تنجيزي قديم يأت تعلق کلام اړتي منجوقن

کفد لاین درفد سوروه دان تکه، اتو کفد سوروه دان

تکه، تتافي تيدق دشرط اد یغدسوروه دان یغدتکه

۲ ضلوصي قديم تعلق کلام اړتي منجوقن کفد سوروه

دان تکه، تتافي دشرط اد یغد سوروه دان یغدتکه سبلوم

درفد اد کدواث

۳ تنجيزي حادث تعلق کلام اړتي منجوقن کفد سوروه

دان تکه، تتافي دشرط اد یغدسوروه دان یغدتکه کمدين

درفد اد کدواث

دليل کلام دغن فرمان

وکلم الله موسی تکليما اړتي برکات ۲ الله اکن نبي موسی

سباکي برکات ۲ برمعنا مښهليخ الله اکن دینديغ درفد نبي موسی
 دان ممفردغر دان مننجوق اکندي اکن کلامن یغ قدیم، تیدق
 مقصودن برکات ۲ الله دغن فرکتان کمدين دیم اي، اتو مقصودن
 برتیه الله اکن نبي موسی سباکي تیتھن یغدهمکن مقصودن

دلیل کلام یغ عقلي

کالو الله تیدق برکات ۲ تنتو اي بیسو دان بیسو ککوراغن،
 دان ککوراغن الله مستحیل، مک ثابتله کلامن دان مستحیل لاونن
 یأیت بیسو

صفة نفسية

ساتو جوا یأیت وجود اړتي اد ایت دبغساکن کفد ديري ذات
 دان تیدق برچراي اي دغن ذات

صفات سلبية

صفات یغدهبغسا کفد نفي، اړتي تیدق اتو تأدق یأیت لیما
 ۱ قدم، ۲ بقاء ۳ مخالفته للحوادث ۴ قیامه بنفسه ۵ وحدانية

جالن نفي

- ۱ قدم سديا اړتي تأدق فرمولان اداث
- ۲ بقاء ککل اړتي تیدق فغها بیسن اداث
- ۳ مخالفته للحوادث اړتي تیدق مهروفائي بهارو

- ۴ قیامه بنفسه اړتی تیدق برکهندق کفد یغ منجادیکندي
 اتو تیدق برکهندق کفد ذات یغ منومفغ الله فداښ
 ۵ وحدانية اړتی تیدق بریلغ ۲ ذات الله، اتو تیدق برسوسون
 برکافوه ذاتښ

صفات معاني

برراف فرکارا معني اومقام قدر یغأد فد ذات الله، یأیت توجه
 ۱ قدرة ۲ ارادة ۳ علم ۴ حیاة ۵ سمع ۶ بصر ۷ کلام

صفات معنوية خلاف دوا قول

۱ صفات یغ تیدق لبه اتس معاني، هاښ امر اعتباري، اړتی
 فرکارا یغ ثابت فد فیکیران جوا، دان تیدق دافت دلیهت دغن
 مات، یأیت فد قول علماء یغ منافیکن احوال انيله قول یغ راجح
 ایاله قول امام اشعري، مک اتس قول این صفات توهن یغ واجب
 کیت مغتهوي جالن تفصیل تیک بلس جوا، یأیت دري وجود
 هڅک کلام، دان یغ باقي بکيني جوا کیت اعتقاد، یأیت صفات
 معنوية یغ توجه ایاله صفات کسمفرنآن باکي الله، انيله مقصود
 واجب کیت تاهو دغن اجمال

صفات معنوية ایاله صفات یغ لبه اتس معاني لاین
 درفداښ يعني تحقق دیريښ، یأیت قول علماء یغ مثبتکن احوال

انیله قول یغ مشهور سکارغ این ایاله قول قاضي دان امام
الحرمین دان شیخ سنوسی دالم متن أم البراهین، مک اتس قول
این صفات یغ واجب کیت مگتهوی اتس جالن تفصیل دوا فوله،
دغن دتبه اکن توجه صفات معنویة این اتس ۱۳ یغدهولو

صفة معنویة یغ توجه

۱ کونه قادرا کأدأئن یغ کواس اریّ اد قدرة فد ذات
الله اتس قول فرتام، اتو فرتمباتن قدرة دن ذات الله، یأیت کلاکوان
یغ منغهی دانتارا موجود یغاد دان معدوم یغتأدق فد قول
یغکدوا دان مستحیل کأدأئن یغ لمه

۲ کونه مریدا کأدأئن یغ مغهندقی اریّ اد ارادة فد
ذات اتس قول فرتام، اتو فرتمباتن ارادة دغن ذاتن اتس
قول یغکدوا دان مستحیل کأدأئن اد سوات دغن تیدق کهندقن

۳ کونه عالما کأدأئن یغ مگتهوی اریّ اد علم فد ذات
الله اتس قول فرتام، اتو فرتمباتن علم دغن ذاتن اتس قول یغکدوا
دان مستحیل کأدأئن یغ جاهل

۴ کونه حیا کأدأئن یغ هیدوف اریّ اد حیاة فد ذات
الله اتس قول فرتام، اتو فرتمباتن حیاة دغن ذاتن اتس قول یغکدوا
دان مستحیل کأدأئن یغ ماتی

۵ کونه سمیا کأدأنث یغ مندغر اړتی اد سمع فد ذات الله
 اتس قول فرتام، اتو فرتمباتن علم دغن ذاتن اتس قول یغكدوا،
 دان مستحیل کأدأنث یغ تولي

۶ کونه بصیرا کأدأنث یغ ملیهت، اړتی اد بصر فد ذات الله
 اتس قول یغ فرتام، اتو فرتمباتن بصر دغن ذاتن اتس قول یغكدوا،
 دان مستحیل کأدأنث یغ بوتا

۷ کونه متکلما کأدأنث یغ برکات ۲ اړتی اد کلام فد
 ذات الله اتس قول فرتام، اتو فرتمباتن کلام دغن ذاتن اتس قول
 یغكدوا، دان مستحیل کأدأنث یغ بیسو

دلیل ۲ صفة معنویة

دلیل ۲ ثابت صفات معنویة یغ توجه ایت، دان دلیل استحالة
 لاونث، ایاله دلیل ۲ صفات معانی دان استحالة لاونث یغتردهولو،
 اړتی دلیل کونه قادرا ایاله دلیل قدرة بکیتوله هغک اخر

فنجگان

کتهوي اولهم بهواس کونه قادرا هغک اخرث ثابت سکین
 دغن تیدق خلاف، کران سکین ستغه درفد صفة کسمفرنأن، مک
 واجب ای باکي الله دغن اجماع اتس مذهب أهل السنة دان معتزلة
 دان علماء یغ مثابتکن احوال دان علماء منافیکندي، دان یغ خلافت

سفرت ترسبوت فد صفات معنویه خلاف دوا قول دهولو تأمل

نفیکن احوال

مک افبیل کیت تله فرهاتی فد خلاف ترسبوت، مک معنی
نفیکن احوال، اتو انکار کندي ایاله انکار لبهش صفات معنویه
اتس معانی، اتو انکار تحقیقش، تیاداله معنای مریکیت انکار
کأدأنش یغ کواس مثلاً درفد اصلش سرت مثبتکن الله له، مک
تیدق شک مریکیت فد کافر ادا فون انکار كأدأنش یغ کواس
سرت مثبتکن ککواسان باکی الله مک یأیت تیاد کافر، کران
کونه قادرا الخ ایت ستغه درفد صفات کسمفرنأن، تنافی تیدق
واجب کیت مغتهویکندي دغن تفصیل جوا

اورغ یغ تا بتول اعتقاد

دان جادی کافر اورغیغ اعتقاد تأدق صفة نفسیه یأیت وجود
اتو اعتقاد تأدق ساتو درفد صفات سلبيه اتو اعتقاد ای اکن بهارو
صفات سلبيه اتو مخلوقش، اتو شک ای اداکه صفات توهن این
سدیا اتو بهارو، اتو تیدق تاهو فداش

دان تیدق جادی کافر معتزله یغ برکات مریکیت، تیاد باکی
الله صفات معانی، بهکن الله تعالی کواس دغن ذاتش برکهندق دغن
ذاتش، بهکن جادی فاسق دان مبتدع جوا، ملینکن جک ای

اعتقاد تأدق باکي الله صفات معاني سفرت قدرة مثلا دان اعتقاد
اکن ثابت لا ونش یأیت لمه الله، مک جادي کافر اي والعیاذ بالله

صفة ادراك

دان منجالي قول قاضي دان امام الحرمين اکن بهواسن
اد لاکي صفات توهن یأیت صفة ادراک، اړتي مندافت، یأیت صفة
یغ سديا اداښ فد ذات الله تعالى مندافت الله دغن صفة اين اکن
سکل یغدستوه دان یغدچیوم دان یغدکچف، دغن کتيادان
برهوبوغ دغن یغترسبوت، دان کات قيل ددافت دغندي اکن
سکل یغ موجود جوا دان مستحيل لا ونش یأیت کتيادان مندافت

صفة تكوين

دان منجالي ماتريديّة، اکن اد لاکي صفة الله یغدنام دغن
صفة تكوين اړتي مгада، یأیت صفة یغ سديا اداښ فد ذات
الله یغ دغندي مгада اکن سوات دان متأدق اکندي، تنافي کالو
تعلق دغن مгада دنام اکن ایجاد، اړتي مгада، دان کالو تعلق
دغن متأدق، دنام اکن اعدام اړتي متأدق، دان کالو تعلق دغن
مغهیدوف دنام اکن احیاء اړتي مغهیدوف، دان بکیتوله قیاس
دان اشاعره برکات تأدق باکي الله صفة تكوين اين، بهکن
یغترسبوت درفد ایجاد دان اعدام الخ تعلق تنجيزي حادث

باکي قدرة جوا، دان مستحيل لاونث يآيت تأدق صفة مڭادا
صفة معنوية باکي دوا صفة ادراك دان تكوين

برکات ستغه علماء محققين يڭ متأخرين افبيل تله ثابت باکي
 الله صفة ادراك دان صفة تكوين مک يڭترلبه همفير دتمبه فول
 صفة معنوية باکي کدواڭ، يآيت فرتام کونه تعالى مدرکا، ارتي
 کأدان الله تعالى يڭ مندافتکن، يعني اد صفة ادراك فد ذات الله،
 دان مستحيل لاونث يآيت تأدق صفة ادراك فد ذات الله کدوا
 کونه تعالى مکونا، ارتي کأدان الله تعالى يڭ مڭادا، يعني
 اد صفة تكوين فد ذات الله، دان مستحيل لاونث يآيت تأدق
 صفة تكوين فد ذات الله

هاروس باکي الله

يآيت تنتو ساله ساتو درفد مېواتکن اف ۲ ممکن، اتو تنتو
 منيڭکلکندي، اداڤون ساله ساتو دغن تيدق تنتو، مک يآيت
 واجب اتو برھيمفون مېوات دان منيڭکل اتو تيدق کدواڭ
 مک يآيت مستحيل

دليل هاروس

کالو واجب الله فربوات سوات درفد ممکنات، اتو واجب الله
 منيڭکلکندي، نسچاي تروتوکرله ممکن يڭ هاروس ايت جادي

واجب اتو جادي مستحيل، دان تروکر ايت مستحيل

صلاح دان اصلح

دان دڤهم درفد تعريف هاروس ايت، بهواسن الله تيدق واجب
 اتسن ممفربواتکن سوات درفد ممکنات، دان ستغه درفدان صلاح
 اريتي يغبايک باکي همب، دان اصلح اريتي يغترله بايک باکين
 برساهن بکي معتزلة مريکيت برکات واجب اتس الله
 ممفربواتکن صلاح دان اصلح باکي همباش

مثال کدوان سفرت بري اي اکن مکانن يغ تيدق سدڤ
 دنامکن صلاح، دان بري اي اکن مکانن يغ سدڤ ۲ دنامکن
 اصلح، دان کات قيل کدوان فرکارا يغ ساتو
ملنتيکن رسل ۲ دان ممفريهت الله اکن ذاتن

دان برکات معتزلة واجب اتس الله ممبغکيتکن دان ملنتيکن
 رسل ۲ عليهم الصلاة والسلام
 مک يغ سبنر کيت اعتقاد هاروس جوا باکي الله ممبغکيتکن
 سکل رسل ۲

دان برکات معتزلة تيدق ممفريهت الله اکن ذاتن دالم اخره
 مک يغ سبنر کيت اعتقاد هاروس جوا الله ممفريهت ذاتن يغ
 مها تيغکي باکي اورغ مؤمنون دالم اخره دغن تياد کيفية

ادا فون دالم دنيا، مك تيدق جاتوه باكي سئورغ مليهت اي
 اكن الله دغن مات كفلا دالم جاك دغن تيدق كيفيه، ملينكن
 نبي كيت محمد صلى الله عليه وسلم جوا فد مالم معراج دافت
 مليهت اكن الله دغن يغترسبوت، دان بارغسياف مندعوى مليهت
 الله دالم جاك فد دنيا لآين درفد نبي صلى الله عليه وسلم، مك
 تباد شك فد كفرث

مليهت اكن الله دالم تيدور

تيدق خلاف علماء فد دافت مليهت اكن الله دالم تيدور
 دان جاتوهن كالو دافت مليهت اكندي دغن جالن مخالفة، مك
 اياه الله، دان كالو تيدق سفرت مليهتكندي دغن روف مأنسي
 مك بوكن اي الله، بكن مثال يغ منجادي اوله الله دالم هاتي مأنسي
 يغ مليهت جوا

دان تله دتپا اكن ستغه اورغ صوفي يغ مندعوى اي اكن
 مليهت الله دالم تيدورث بتاف اغكو ليهت كندي، مك منجواب
 اي ترفاليج فليهت مات كو فد هاتيكو مك جاديله اكو فغليهاتهن
 مك مليهت اكو اكن يغ تيدق اومفماث سوات

سكلين فربواتن مأنسي

دان ستغه درفد ممكنات سكل فربواتن مأنسي يغ اختياريه،

مك فدان خلاف تيك مذهب

١ مذهب أهل السنة انيله اعتقاد كيت، يأت سكلين

فربواتن مأنسي يغ اختياري الله له منجادي، دان مأنسي

اوسها جوا

٢ مذهب جبرية سكلين فربواتن مأنسي دكراسي، اري

مغيكوت قدرة الله جوا، سفرت بولو يغترنتوغ داتس

هوى مغيكوت اي اكن اغين يغ برتيوفن، دان تأدق

باكي مأنسي اوسها سكالى ٢

٣ مذهب معتزلة سكلين فربواتن مأنسي يغ اختياري

مأنسي سنديريله منجادين دغن قدرة الله يغدجادي فد

ديرين

دان مذهب أهل السنة فرتغهن، يأت مأنسي اوسها، دان الله يغ

منجادي، ايله يغ كلوار انتارا داره يأت جبرية، دان تاهيء

يأت معتزلة، حال كأدان مذهب أهل السنة سوسو يغ برسيه

واجب باكي رسول امفت فركارا

١ صدق اري بنر سكلين فركتان مريكتيت، دان معنى بنر ايت

بربتولن دغن حق سبنر، دان واجب كيت اعتقاد مريكتيت

بنر فد دعوى جادي رسل دان جادي نبي، دان بنر سكلين

فرکارا یغ مریکئیت میمفی کفد کیت، دان بنر فد سکل
 فرخبران مریکئیت درفد فرکارا یغ غائب، سفرت ای چریتا
 فرخبران انبیاء دهولو، دان فرخبران قیامة، شرک نراک دان
 لاین ۲ دان کالو سلورا سکلیفون دان مستحیل لاونن یأیت دوستا

دلیل صدق

کالو دوستا مریکئیت، نسچای دوستا فول خبر الله، کران الله
 تله بری کفد رسل ۲ اکن معجزة یغ سئوله الله له فرمان، تله بنر
 همباکو رسل ۲ یغ اد معجزة، بهواس ای رسول کو، دان
 دوستا رسول فد خبر الله ایت مستحیل مک تتفله ثابت بنر
 مریکئیت، مک افبیل تتف بنر مریکئیت مستحیل له دوستان
 ۲ امانه اری کفرچیان، دان معنا تیدق مخرجا سکالی ۲ اکن
 سکل یغدتکه، دان جک مکروه دان خلاف اولی سکلیفون،
 فد ظاهر دان باطن، وقت کچیل دان وقت بسر، دهولو درفد
 جادی نبی دان کمترین درفدان، دان مستحیل لاونن یأیت
 خیانة اری مخرجا فرکارا یغ دتکه اوله الله

دلیل امانه

کالو خیانة مریکئیت نسچای الله سوروه فول کیت خیانة
 سفرتین، کران الله له میوروه کیت مگیکوت سکل فکرچان

مړيکټ، دان تيدق سکالي ۲ سوروه کيت خيانه، کران خيانه
ايت کجهاتن، مک الله تيدق سکالي سوروه کيت دغښ، بهکن
دلارغ سمات ۲

۳ تبليغ اړي مېمفي رسل اکن سکلين فرکارا يغدسوروه
مېمفي کفد سکلين مخلوق دان مستحيل لاونښ يايت تيدق
مېمفي بارغيغ ترسوت

فرکارا يغدوحي کفد رسل ۲ تيک بهاکي

۱ تيدق دسوروه مېمفي کفد مخلوق، بهکن ترنتو کفد مړيکټ

جوا، مک تيدق هاروس مړيکټ مېمفيکندي کفد مخلوق

۲ الله بري فيليه کفد مړيکټ، مک هاروس باکي مړيکټ

مېمفي کفد اورغيغ اي کهندق، دان هاورس تيدق

مېمفيکندي

۳ الله سوروه مړيکټ مېمفيکندي، مک تله مړيکټ مېمفي

اکندي کفد مخلوق، دان تيدق مړيکټ سمبوي دان سوسوت

سکالي ۲ ولو سديکيت فون

دليل تبليغ

کالو رسل سمبوي بارغيغ دسوروه مېمفيکندي، نسچاي کيت

فون دسوروه سمبوي جوک اکن علم کيت، کران الله

سوروه کيت مغيکوت مړيکټ مک تله معلوم الله مرکا کفد

اورغيغ سمبوي علموڻ، مك تنفله رسل ۲ تبليغ، دان مستحيل

لاونڻ يآيت رسل ۲ سمبوي علم

۴ فطانه اړتي چرديق دغن سكيړا ۲ دافت مغاله فركتان لاونڻ،

دان مبطلكن مروسقكن دعوى مريڪيټ يغ تأسبنر

دليل فطانه

کالو رسل تيدق چرديق، نسچاي تيدق کواس مغاله لاونڻ،

دان تيدق کواس ايت مستحيل، کران قرآن تله مغ خبر بهواس رسل

تله مغاله سکل لاونڻ، مک تنفله چرديق مريڪيټ، دان

مستحيل مريڪيټ بوده

هاروس باکي رسل

هاروس فد حق انبياء دان مرسلين عليهم الصلاة والسلام

سکل صفات مانسي يغ تيدق مغورغکن مرتبة مريڪيټ يغ

مها تيغکي سفرت ماکن، مينوم، ساکيت برکور او ۲ يغ حلال دان

لأين ۲ درفد فرکارا يغ تيدق مغورغ مرتبة مريڪيټ يغ مها تيغکي

دان تيدقله مريڪيټ برصفا دغن صفا کتوهنن، دان

صفا ملائکه، کران مريڪيټ مانسي، تنتو مريڪيټ برصفا

دغن صفات مانسي جوک تنافي مريڪيټ برصفا دغن صفا

مانسي يغ کتيغکين، دان مستحيل مريڪيټ برصفا دغن صفات

مأنسي یغ مېاوا کفد ککوراغن دان کجاتوهن، سفرت یغ تیدق
 سوک اورغ رامی ماسوق دسیسن، اومقام کیلا کادوه کوفوه
 بالو دان فپاکیت بادن، دان سفرت فرکارا یغ مروسقن مروءه
 دان لاین ۲ لاکي درفد صفة ککوراغن، مک صفة ککوراغن
 دان کجاتوهن، مستحیل اتس مریکئیت

دلیل هاروس

هاروس باکي رسول برصفة دغن صفات مأنسي یغ کتیغکین
 ایت، ایاله دافت دلیهت اداډ فد مریکئیت علیهم الصلاة والسلام
صفات ۲ یغترکندو دالم دوا کلم شهادة

کسموا صفات توهن یغ امفت فوله ساتو ترکندوغ دالم
 کلمة لا إله إلا الله، معنات تیاد توهن ملینکن الله، یأیت مبري فائده
 اکن مفاکو دغن تأدق توهن یغلاین درفد الله دان منتفکن توهن
 یغسبئر باکي الله جوا

دان سکلین صفات نبی یغ سمیلن فرکار ترکندوغ دالم
 کلمة محمد رسولا الله، معنات برمول نبی محمد فسوروه الله

دجالن ترکندوغ

کران منا لا إله إلا الله دوا فرکارا، فرتام تأدق یغترکاي

درفد یغ لأین، دان کدوا تأدق یغبرکهندق اوله یغلاّین کفدان
 ملیکن الله جوا یغترکای، ایاله نام استغناء دان برکهندق اوله
 یغلاّین کفدان، ایاله نام افتقار مک دغن معنا استغناء دان افتقار
 انيله ترکندوغ دالمث صفة الله یغ امفت فوله ساتو ایت

استغناء ترکای

ترکای الله درفد یغ لأین ترکندوغ دالمث دوا فوله تیئ
 عقیده یأیت ۱ وجود ۲ قدم ۳ بقاء ۴ مخالفته للحوادث
 کران کالو تیدق واجب باکي الله امفت ترسبوت، نسچای
 برکهندق کفد یغ مغاندا دان یغ منجادیکندي، دان برکهندق
 تیدق ترکای

۵ قیامه بنفسه کران کالو تیدق واجب قیامه بنفسه دغن
 معنا یغ فرتام، یأیت ترکای درفد ذات یغ منومفغ ای فدان، نسچای
 برکهندق ای کفد ذات، دان برکهندق تیدق ترکای

دان کالو تیدق واجب قیامه بنفسه دغن معنی یغکدوا، یأیت
 ترکای درفد یغ منجادیکندي، نسچای برکهندق کفد یغ
 منجادیکندي، دان برکهندق تیدق ترکای

۶ سمع ۷ بصر ۸ کلام ۹ کونه سمیعا ۱۰ کونه بصیرا

۱۱ کونه متکلما دان تیئ ۲ یغ دبالکغ این اتس قول ثبوت

صفات معنویه، کران کالو تیدق واجب باکي الله انم یغترسبوت،
نسچاي ککوراعن، دان ککوراعن ایت برکهندق کفد یغ منولوق
کندي، دان برکهندق تیدق ترکاي

مستحیل لاون سبلس ایت

دان مستحیل لاون سبلس ایت فول، دان دتمه لاکي هاروس
باکي الله ساتو، مک جمله یغ ماسوق دباوه استغناء دوا فوله تیک
عقیده

افتقار برکهندق یغلاين کفد الله

دان ماسوق دباوه افتقار لافن بلس عقیده، یأیت یغ واجب
باکي الله سمیلن دان مستحیل اتس سمیلن
دسمیلن یغ واجب ایت

۱ حیاة ۲ قدرة ۳ ارادة ۴ علم ۵ کونه حیا ۶ کونه قادرا
۷ کونه مریدا ۸ کونه عالما دان امفت ۹ یغ بلاکغ این اتس قول
ثبوت صفات معنویه، دان ۹ وحدانية، کران کالو تأدق ساتو
درفد سمیلن این، نسچاي تأدق مخلوق، دان تیدق برکهندق
یغلاين کفدات، مک تأدق دان تیدق کدوا ۲ این مستحیل، کران
تله تتف برکهندق دغن دلیل اد مخلوق این

سمیلن یغ مستحیل

ایاله لاون سمیلن یغترسوت یأیت ۱ ماتی ۲ له ۳ تیدق
برکهندق ۴ جاهل ۵ کأدأنث یغ ماتی ۶ ککأدأنث یغ له کأدأنث
یغ تیدق کهندق ۷ کأدأنث یغ جاهل ۸ کأدأنث بریلغ

یغ ماسوق دباوه لا إله إلا الله

تله معلوم ماسوق دباوه معنی لا إله إلا الله دوا فرکارا یأیت
استغناء دان افتقار، مک دباوه استغناء دوا فوله تیک، دان باوه
افتقار لافن بلس، مک جمله ماسوق دباوه لا إله إلا الله امفت فوله
ساتو یغ سمفرنا

محمد رسول الله

ارتي نبي محمد رسول الله يعني مڭاكو كيت بهواسن نبي محمد
سوڭكوه جادي رسول دان بنر حديث ن

ترکندوڭ دالمش سمیلن فرکارا

۱ بنر سکل رسل ۲ امانه مریکئیت ۳ فطانه مریکئیت
۴ تبلیغ مریکئیت ۵ مستحیل دوستا ۶ مستحیل خیانة ۷ مستحیل
بودوه ۸ مستحیل کتمان ۹ هاروس مریکئیت برصفا دغن صفات
مأنسي یغ تیدق مابوا کفد ککوراغن دان کهینان مرتبة
یغ مها تیغکی

ترکندوغ دالم دوا کلمه

ماسوق دان ترکندوغ دالم لا إله إلا الله امفت فوله ساتو، دان
 دالم محمد رسول الله سمیلن مک ترهیمفون دالم دوا کلمه ایت
 لیم فوله عقیده، یغ واجب کیت مغتهویکندی جالن تفصیل
 دان کران حکمة ترکندوغ انیله منجادی شرع دان مواجبش
 اتس اورغ یغ هندق ماسوق اسلام، بهوا مغوچف دغن
 أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمدا رسول الله

مغیکوت خلاف فد ترکندوغ

دان ترهیمفون دان ترکندوغ دالم دوا کلمه ایت لیم فوله
 عقیده ایاله مغیکوت قول یغ مشهور، یأیت قول صفات معنویة
 یغ توجه دواجب کیت مغتهوی دغن تفصیل، سرت تیدق کیرا
 ماسوق صفات یغ امفت، دان مستحیل لاونش امفت، جملهن لافن
 یأیت ۱ صفة ادراك ۲ صفة تکوین ۳ کونه مدرکا ۴ کونه
 مکونا دان امفت لاکي مستحیل لاونش

ادافون کالو کیت کیرا ماسوق یغ لافن ایت داتس لیم فوله
 دهولو جاديله ترکندوغ دالم دوا کلمه ایت لیم فوله لافن
 دان جک کیت مغیکوت قول یغ راحج یأیت واجب کیت مغتهوی
 جالن تفصیل تیکن بلس جوا نسچای ترکندوغ دالم دوا کلمه

ایت تیک فوله انم عقید، یأیت دالم لا إله إلا الله ترکندوغ
 یغ واجب باکی الله تیک بلس، دان مستحیل لا ونن تیک بلس،
 دان هاروس باکین ساتو، مک ترهیمفون ترکندوغ دالمش دوا
 فوله توجه دان ترکندوغ دالم محمد رسول الله سمیلن، مک جمله
 ترکندوغ دالم دوا کلمه ایت تیک فوله انم عقیده

سکین حکم ماسوق دباوه محمد رسول الله

تله پتا باکی کیت بهواس دوا کلمه لا إله إلا الله، محمد رسول
 الله، مغندوغي سکین عقائد یغدهولو، بهکن لا إله إلا الله دان
 سکین حکم ماسوق دباوه محمد رسول الله هغک برکات ستغه
 علماء، برمول محمد رسول الله ایت ایاله لاوت یغ تأدق برتفی،
 دان لا إله إلا الله ساتو تیتیق درفدات، اری تغل کیت اکن توهن
 ایت درفد فرخبران نبی کیت محمد صلی الله علیه وسلم .

نفي اثبات

یأیت لا نفي اری تأدق دان إله معنات توهن یغسبنر
 نامن منفي یعنی یغدهکم دغن تأدق، اریثن مغ خبرکن تأدق
 توهن یغبنر دلیده کیت جوا، دان إلا استثناء مغلوار، دان
 الله مستثنی یغدهکلوار، معنات ملینکن الله، اریثن دتفکن الله
 جوا توهن یغسبنر

نفي یغ بتول

مک هندقله کیت نفيکن ساله ساتو درفد دوا فرکارا این جوا
 فرتام نفي دغن معنی مغ خبر اکن بهواس تادق توهن یغ سبئر
 ملینکن الله جا توهن یغسبئر

دان بوکنله منفيکن توهن یغسبئر لاین درفد الله یغ تنتو تادق
 کران نفي این تادق فائده

کدوا نفي ایت ترهادف کفد بارغیغ دالم هایي مؤمن
 ایتی مول ۲ کیت فرض دالم هایي کیت، بهواس توهن یغسبئر
 ایت بایق کمدين مولوت کیت برکات لا إله ، تیاد توهن
 یغسبئر یغد فرض اکن بایق دالم هایي کیت، دان الله جاغن
 سکالي ۲ دنفي فد هایي کیت، دان افیل مولوت کیت برکات
 إلا الله ملینکن الله جوا توهن یغسبئر، نسچاي منجوق فد ظاهر
 لیده کیت برسمان دغن بارغیغ دالم هایي کیت بهواسن الله
 تیدق دنفي، مک دغن این کیفیة، الحمد لله سلما ۲ دیری کیت
 مؤمن

دان تیدق بوله دنفي ترهادف دالم هایي اورغ کافر، کران
 بارغیغ دالم هایي درفد برهالا دان اومفمان، تنتو اد دان تیف ۲
 بارغیغ اد تنتو تیدق صح دتفین

کيفیة مغوچف

دان تله برکات علماء بهواس مساتوکن الله دغن لا إله إلا الله
افبیل کیت مغوچف اتو سورت کلمه این جوا، مک ایلقله کیت
ایغت دهاتی کیت محمد رسول الله برسام کمدين درفدان کالو
تیدق بکیتو نسچای برسمآن توحید کیت دغن توحید یهودی کران
یهودی ای فون مځاکو الله ساتو، تنافی نبی محمد ای تیدق مځاکو
جادی رسول بهکن نبی موسی ایاله رسول

تریماف یغد باوا اوله رسول

دان واجب اتس تیف ۲ مکلف، تریماف سکلین بارغیغ دباوا
اوله رسول درفد سکل فرکارا اوکام دان فرچای اف ۲ ای خبر
درفد فرکارا یغ غائب

برایمان دغن رسول دغن جالن اجمال

مک واجب برایمان دغن اد سکل رسول ادا سکل نبی اتس
جالن اجمال فندیق یأیت کیت اعتقاد اد باکی الله بیراف باقی
رسل دان انبیاء علیهم الصلاة والسلام

دان قول یغ صحیح تیدق دهغک اکن مریکیت دغن
بیلاغن یغ ترتتو، سفرت دهغک دان دکتاکن انبیاء ایت سراتوس
دوا فوله امفه ریو، دان یغ جادی رسول تیگا راتوس تیگا بلس اورغ

دوا فوله لیم رسل واجب تاهو دغن تفصیل

دان دوا فوله لیم اورغ رسول یغدسبوت دالم قرآن واجب
 کیت فرچای دغن جالن تفصیل برمعنی کالو دتائ اورغ اکن
 ساتو درفدائ، نسچای تاهو کیت اکن بهواسن رسول دان تیدق
 واجب دحفظ نام دغن برلاتور مک جک کیت انکر جادی رسول
 سئورغ درفد مریکیت، مک تیدق خلاف فد کفرئ، دان جک
 برکات تیاد اکو تاهو برکات ستغه علماء جادی کافر، دان کات
 ستغه تیاد جادی کافر

نام ۲ دوا فوله لیم

۱ آدم ۲ ادریس ۳ نوح ۴ هود ۵ صالح
 ۶ ابراهیم ۷ لوط ۸ اسحاق ۹ اسماعیل ۱۰ یعقوب
 ۱۱ یوسف ۱۲ ایوب ۱۳ شعیب ۱۴ هارون ۱۵ موسی
 ۱۶ الیسع ۱۷ ذوالکفل ۱۸ داود ۱۹ سلیمان ۲۰ الیاس
 ۲۱ یونس ۲۲ زکریا ۲۳ یحیی ۲۴ عیسی ۲۵ سیدنا
 محمد صلی الله علیه وسلم

سیدنا الخضر دان لاین ۲ ستغه درفد انبیاء

دان ستغه درفد انبیاء سیدنا الخضر علیه السلام، دان بوکن
 درفد انبیاء لقمان دان ذوا القرنین، یایت ساتو راج یغ صالح درفد

بغسا حمير دنکري يمن، دان بوکن نبي جوک اسکندر الرومي
 دان ستغه درفد انبياء خالد بن سنان درفد انق چوچو نبي
 اسماعيل عليه السلام، دان اي سماس دغن کسری انوشروان، دان
 خالد اين کمدين درفد نبي عيسى تيگ راتوس تاهون، مپرو اي
 اکن مانسي سفاي مټيکوت اوکام نبي عيسى
 دان ستغه درفد انبياء حنظله بن صفوان کمدين درفد خالد
 سراتوس تاهون، دان مپوهکندي اوله قومش
جادي نبي تيدق دافت دغن اوسهان

دان واجب کيت اعتقاد، بهواسن جادي نبي تيدق دافت
 باکي سئورغ دغن اوسهان، دان جکلو بايق ملفوي دغن برعمل دان
 بوات کباچيکن سکليفون، بهکن دافتش دغن کرنیان الله باکي
 مريک يغ اي کهندق
معجزة باکي انبياء

دان واجب اعتقاد فول، بهواس الله معقواتکن سکل انبياء دان
 رسول ۲ دغن ببراف معجزة يغ ظاهر درفد مريکيت
 دان معجزة ايت فرکارا يغ مپاهي عادة يغکلوار اي درفد
 نبي ۲ دان رسول ۲ تتکل دبغکيت دان دلتيقکندي سفاي
 جادي تندا اتس کبران دعوان، سفرت تربله بولن، دان

برچاکف ۲ کایو باتو، دان برفنچر ۲ ایر انتار انق جاري، کسموا

این باکي نبي کيت محمد صلى الله عليه وسلم

کرامه باکي اولياء

دان واجب کيت اعتقاد اکن اد کرامه باکي اولياء توء

کرامه فد کتيک هيدوفن دان کمدين درفد ماتيش، يأت فرکارا

يغ مپاهي عادة جوک، تنافي پتا درفد اورغ صالح يغبړعمل دغن

حکم ۲ الله دغن سچوکوفن ۲

ملائکه

دان واجب اعتقاد اد باکي الله ملائکه، دان مريکيت ببراف

همب الله جوک يغدجادیکندي درفد نور يغ تا بياس سکالي ۲

بکرجا معصية، دان تيدق مريکيت برصفا دغن صفا مأنسي،

سفرت ماکن مینوم دان تيدق بتينا جنتن دان سباکين، دان

مريکيت بايق تيدق تاهو بيلاغثن ملينکن الله جوا

کتوا ملائکه

دان کتوا مريکيت امفت ملائکه يأت جبرائيل، میکائيل،

اسرافيل دان عزرائيل

دان ستغه مريکيت حمله العرش، يأت ببراف ملائکه يغ

منغکوغ عرش، يأت سلوم قيامه امفت ملائکه، دان هاري قيامه

لافن ملائكة

واجب تاهو دغن تفصيل

دان ستغه مريکئيت واجب کيت تاهو دغن تفصيل يأت
 سفوله ملائكة يأت امفت کتوا يغدھولو کلیم کأنم منکر نکير
 کدوا ۲ منان اورغ ماتي دالم قبور کمدين درفد دتامن، کتوجه
 رضوان يغ منوغکو شرک کلان مالک زبانية يغ منوغکو نراک
 کسميلان رقيب دکانن مأنسي يغ منوليس عمل کباجيکنش، دان
 کسفوله عتيد دکيري مأنسي يغ منوليس عمل کجاهتنش

کتاب ۲ الله

دان واجب کيت اعتقاد بهواسن باکي الله بيراف کتاب
 يغدتورون داتس رسولش ۲ ستغه درفدان نام ۲ سفرت برايکوت
 ۱ تورا باکي نبي موسی ۲ انجيل باکي نبي عیسی، دان کدوان ۲
 کتاب اين تله تأدق دهولو درفد بئکيت نبي کيت محمد صلی الله
 عليه وسلم

ادفون تورا دان انجيل يثأدا سکارغ، مک يأت بوکن
 تورا دان انجيل يغسبئر درفد الله، بهکن يغدکارغ اوله مأنسي
 يغ کاروت جوا

۳ زبور باکي نبي داود ۴ قرآن باکي نبي کيت محمد

صلی الله علیه وسلم

یغ افضل درفد انبیاء

دان واجب کیت اعتقاد بهواسن یغ افضل سکل مخلوق
ایاله نبی کیت محمد صلی الله علیه وسلم، کمیدین نبی ابراهیم
کمیدین نبی موسی، کمیدین نبی عیسی، کمیدین نبی نوح، دان
لیم ۲ این دنامکندی اولو العزم اری یغ بابق صبر دان
منغکوغ کسوسهن یغ بابق درفد انبیائی اوله قوم مریکئیت

کمیدین رسول ۲ یغلائین، کمیدین نبی ۲ یغ بوکن رسول
سرت برلبهکورغ مرتبه مریکئیت دسیسی الله، کمیدین کتوا ۲
ملائکه کمیدین یغ تیغکل سکل ملائکه کمیدین صحابه ۲ نبی
صلی الله علیه وسلم، دان مریکئیت برلبهکورغ فول سکل
مرتبه مریکئیت

افضل صحابه

دان افضل سکل صحابه ایاله سیدنا ابو بکر، کمیدین سیدنا
عمر، کمیدین سیدنا عثمان، کمیدین سیدنا علی، مئیکوت اتوران
خلیفة فغکنتی نبی، کمیدین انم اورغ یغ نبی کیت مئغ خبر دغن
تنتو ماسوق شرکک یأیت ۱ طلحه بن عبد الله ۲ الزبیر ابن العوام
۳ عبد الرحمن بن عوف ۴ سعد بن ابی وقاص ۵ سعید بن زید

۶ عبیدة عامر بن الجراح

کمدین تابعون یعنی یغبرجومفا دغن صحابه، کمدین اورغ
قرون تابعون، دان ساتو قرون ایت سراتوس تاهون لماث، کمدین
اورغ قرون کمدین درفد قرون تابعون، کمدین سقرون کمدین
سقرون هغک سکارغ
جاهل لبه انبیاء اتس ملائكة

دان جاهل سئورغ دغن لبه مرتبة انبیاء اتس ملائكة دان
اومفماث ایت تیدق مروسقن ایمانش، کران سیوطی اد مہبوت
درفد سبکی ہواسن جکلو دیم سئورغ سعمورث تیدق ترلینتس دہاتین
فد ملیہکن انبیاء اتس ملائكة، نسچای تیدق دثان لاکي دأخرة
تیتیهن نبی محمد صلی اللہ علیہ وسلم

دان واجب کیت اعتقاد ہواس نبی محمد کیت درفد بغسا
عرب قریش، دان نمائ محمد، دان آہنداث نام عبد اللہ بن
عبد المطلب بن ہاشم بن عبد مناف بن قصي بن کلاب بن مرّة
بن کعب بن لؤي بن غالب بن فہر بن مالک بن نضر بن کنانہ
بن خزیمہ بن مدرکة بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان
دان بوندان آمینہ بنت وہب بن عبد مناف بن زہرہ بن کلاب
دان عبد مناف فیہق بوندا این لاین درفد عبد مناف فیہق آہنداث

نبي کيت له اخير فد سکل رسول

دان یغ اخير درفد سکل رسل، ایاله نبي کيت محمد صلی الله علیه وسلم، دان تأدق دبلاکښ ساتو رسول فون هڅک هاري قیامة، دان بارغسیاف مندعوا دیرین جادي نبي کمدين درفداښ نسجاي جادي کافر والعیاذ بالله

مکه له تمفت دفرانقکندي

فداښ دفرانقکندي، دان فداښ دبغکيت دان دلتيقکندي منجادي نبي دان رسول دماس عمورث امفت فوله تاهون، دان کمدين درفد جادي رسول دودق دمکه تیک بلس تاهون، کمدين برفندهښ کمدينه دان دودق دمدينه سفوله تاهون، کمدين وفتښ فد مدينه درومه استرین سيدتنا عائشة، دان دقبور اکندي فداښ، ایاله تمفت مقام نبي سکارغ، دان وقت وفتښ عمور أنم فوله تیک تاهون

نأیک کلاغيت دان دفرض اکن سمهیغ

دان واجب کيت اعتقاد بهواس شریعة دان حکم ۲ نبي کيت منسخن حکم ۲ نبي ۲ یغدهولو، دان واجب کيت اعتقاد فول بهواسن نبي کيت برسرت جبرائیل برجالن فد ساتو مالم جوا دري مکه هڅک کيت المقدس، تروس نأیک کلاغيت دالم

لافيسن ٢ لاغيت يڄ توجه هڻڪ ڪفد سدره المنتهى ڪفد ڪرس
 ڪفد عرش، دان مليهت اي اڪن الله دڻن تيدق ڪيفيه، دان
 برتته اڪندي اوله الله دان دفرضو اڪن سمههڻ يڄ ليم ڪآئسن
 دان اومتڻ فد مالم ايت جوڪ

انق ٢ نبي ڪيت محمد صلى الله عليه وسلم

دان سيڪياڻ باڪي ڪيت تاهو انق ٢ نبي ڪيت، يآيت توجه
 اورڻ ١ سيدنا القاسم ٢ سيدتنا زينب ٣ سيدتنا رقيه
 ٤ سيدتنا فاطمة ٥ سيدتنا أم ڪلثوم ٦ سيدنا عبد الله
 ٧ سيدنا إبراهيم دان ڪسموا اين بوندان سيدتنا
 خديجه الڪبر، ملينڪن سيدنا إبراهيم مڪ بوندان مريه القبطيه
 رضي الله عنهم

استري ٢ نبي

استريڻ وقت وفاتڻ سميلن اورڻ ١ سيدتنا عائشه انق
 سيدنا ابو بڪر ٢ سيدتنا حفص انق سيدنا عمر ٣ سيدتنا سوده
 انق زمعه ٤ سيدتنا صفيه انق حي ڪتورونن نبي هارون
 ٥ سيدتنا ميمونه انق الحارث ٦ سيدتنا رمله انق ابي سفيان
 ٧ سيدتنا هند انق ابي اميه ٨ سيدتنا زينب انق جحش
 ٩ سيدتنا جويريه انق الحارث

فلیهرا حکومن الله

واجب داتس مکلف مغرجاکن بارغیغ توهن فرضو کأتسئ
 دان تیدق کرجا سکلین فرکارا یغدلارغ کأتسئ، دان واجب
 داتسئ مهوروه دغن ممبوات بأك، دان منکه درفد فکرجان
 یغ جاهت، ولو کجهاتن سفرت ای کرجا فون، دان واجب
 ای تکه اورغ برچوری، ولو ای سندیری تغه برچوری سکلیفون

فلیهراکن کلیات یغ انم

دان واجب اتس مکلف ملیهرا اکن کلیات یغانم
 ١ واجب فلیهرا اوکام، سفای تیدق جاتوه کدالم کفر، دان سفای
 تیدق چدرایغ واجب دان تیدق کرجا یغ حرام، دان دری انیله
 دسوروه کیت فرغ کافر حربی دان یغ مرتد، دان دسوروه کیت
 برسدیا چاری دان مٹاجی اکن علمو ففراغن، دان سنجات دان تدبیر
 چاری جالن منولق کجهاتن دان کظالیمن مریک یع ممبوات
 انپیائی کأتس کیت، دان مٹاجی علمو سیاست دان سباکین درفد
 علمو ٢ یغ دافت منیغکی اوکام اسلام دغن مرنته دان دان
 ٢ فلیهرا نفس دیری واجب فلیهرا اکن نفس، اری تی دیری
 سئورغ کیت دان اورغ لاین، دان فلیهرا این هندقله کیت فلیهرا
 درفد فرکارا یغانم ممباوا کفد بناسکندی، اتو مبري مضرتکندي

درفد بونه، فوکل، کاتق، راجون، بوات خیانة دغن بوات حکمة

دان سباکین کفد مریک

۳ واجب فلیهرا عقل یأیت دفلیهرا درفد مغهیلغ کندي دان

مروسقکندي، سمرت ماکن مکانن دان مینومن یغ ممابوقکن،

اومقام تواق ماسم، ارق، چندو دان سباکین

۴ واجب فلیهرا نسب تیتیهن دان فلیهرا کندي دغن دفلیهرا

اکن منین درفد روسق سیا ۲ سمرت برزنا دان لاین

۵ واجب فلیهرا کمالوان دان فلیهرا کندي دغن دفلیهرا اکن

فکرجان یغ ممابوا مالو دیریث، اتو مالو اورغ لاین، سمرت تودوه

اورغ برزنا، اتو ماکي اورغ اتو سباکین

۶ واجب فلیهرا هرتا، دان فلیهرا کندي دغن فلیهرا هرتا کیت

درفد مغرجا فکرجان یغ تیدق مغاذن دان فکرجان یغدتکه اوله

شرع سمرت برجودي، برجولي دان لاین ۲ درفد فکرجان یغ حرم

ردة اتو مرتد

دان سبسر ۲ واجب مکلف ملیهرا، ایاله ملیهرا اوکام جاعن

جادي رده دان توانن نام مرتد، دان انیله سبسر ۲ باکي کافر

دان دغندي جادي بناس اکن سکلین عبادة ۲ یغدهولو

سبب مرتد تیک فرکارا

۱ اعتقاد یغ ساله سفرت تأدق توهن اتو شک فدان، اتو فد ساتو صفة درفد سکل صفة یغتلہ اجماع علماء اتسن، سفرت وحدانية قدرة، اتو اعتقاد تیدق جادی نبی اوله سئورغ نبی یغداجماع اکن نبین، اتو اعتقاد تأدق هاری قیامة شرک نراک دان لاین ۲ درفد تیف ۲ فکرجان یغداجماع علماء اتسن یغدا کتهوی اکندی دغن موده، سکیرا ۲ مغتهویکندی اوله اورغیغ عالم دان اورغیغ رامی بهواسن ای ایت اوکام، سفرت وجوب سمبهیغ دان حرام برزنا، مینوم ارق دان ظالم

۲ فرکتان سفرت دکات باکی اورغ اسلام هی کافر اتو برکات ای اکو برلفس درفد الله اتو درفد نبی اتو درفد قرآن اتو درفد اسلام، دان سفرت میندا ۲ دغن قرآن، اتو باچ اکن قرآن دغن قصد مغأولق ۲ کندی اتو مغهیناکندی

۳ فریواتن اومقام سجود کفد مخلوق سفرت مأنسی برهالا دان لاین، اتو بوات هینا اکن قرآن سفرت تاهوء دالم تمفت کوتور ۲ بکیتو جوک بوات هینا اکن حدیث دان علم شرع

اورغ مرتد

افیل جادی مرتد سئورغ، نسچای واجب داتس

يغبر کواس مپوروه کمبالي سمولا کفد اوکام اسلام دغن
 مغوچف دوا کلمه شهادة دان توبة درفد دوسا مرتد ایت، دان
 کالو اي اغکن، نسچاي واجب اتس اومقام راج درفد اورغیغ
 کواس مپوهکندي

دان تیدق جادي کافر اورغیغ مغرجا دوسا بسر ولو بابق
 سکالیفون

اورغ مبتدع

اورغ مبتدع تیاد دحکم دغن کفرث، سفرت معتزلة یغبرکات
 بهواسن مانسی، اي سندري منجادي فربواتن دیرین دغن قدرة
 یغ توهن جادي دبدانن دان سفرت اورغیغ انکار هاروس
 ملیهت الله دالم اخره، کران اد باکي مریکئیت تأویل، ملینکن
 مبتدع یغبرکات الله برجسم اتو برکات الله تیدق مغتهویکن
 جزئي، مک کافر اي دغن اجماع

توبة درفد دوسا

واجب اتس مکلف توبة درفد دوسا دغن برسکرا دان کالو
 دوسا کچیل سکلیفون، دان تیدق بناس توبة یغدهولو افیل کمبالي
 کرج دوسا فول، بهکن واجب توبة جوا فول دوسا ایت

رکن توبه

رکن توبه تیکن فرکارا ۱ برهنتی معصیه یغ ای کرجا
 ۲ عزم چیتا ۲ یغ فوتس تیدق ماو مغرجا دوسا ایت، ۳ مپسل
 کرجا دوسا ایت دغن سوغکوه سسل، دان انیله رکن توبه یغتر بسر
 سکالی

دان کالو دوسا ایت برکنتوغ دغن مانسی سفرت برچوری
 دان لاین ۲ دان برزنا دغن استری اورغ، مک باکیث
 رکن یغکأمفت یأیت مغهتر بالیق اومفام فرکارا یغدچوری
 اتو منتأ معاف درفد توانن اتو لاکین دغن تفصیل ساتو ۲ فد
 مذهب شافعی، اتو منتأ معاف دغن اجمال دسیسی مذهب مالکی
اورغ ماتی بلوم توبه

مریک ماتی بلوم توبه درفد دوسا، مک تیدق جزم دغن
 دعدابکندي، کران هاروس الله مغمفونی دوسا ملینکن دوسا کفر
 مک الله تیدق دامفونی سکالی ۲ افیل ماتی سئورغ داتسن
 دان فد امام شعری تا دافت تیاد درفد دعدابکن ستغه اورغ
 یغ مغرجا دوسا بسر ولو ساتو اورغ فد تیف ۲ باکی سکلیفون

فلیهرا های ترفد معصیت

دان واجب فلیهرا های کیت درفد معصیت، دان ستغه

درفدان جاهت سځك دغن الله، دان سځك امان ديرين درفد توهن
 مركا دان فوتس اسا درفد رحمتن، سفرت بركات اي اكو تنتو
 تيدق دافت اومقام علم يځ اكو مغاجي دان سباځين، دان ستغه
 درفدان تكبر سومبوځ دان رياء اړتي عمالنن اي سوك اورغ
 تاهو، دان عجيب اړتي حيران اي بهواس ديرين بايق كباچيكن
 دان دځكي سفاي هيلغ نعمة اورغ لايڼ، دان چنتا هندق مغل
 معصية، دان ساينغ دغن فركارا يځ واجب سفرت زكاة دان لايڼ،
 دان جاهت سځك كفد اورغ دان مځهينا كفد مانسي دغن تيدق
 بتول جالن شرع، دان برمودة ۲ دغن معصية

فليهر ديري كيت درفد معصية

دان كواجب فليهر ديري كيت درفد معصية، سفرت ماكن
 ربا دان مينوم فركارا مابوق، دان ماكن هرتا انق يتيم دغن
 تيدق سبئر، دان ماكن فركارا حرام، دان مغوفت، دان فلاكا
 اورغ، دان دوستا، دان مماكې، دان مليهت عورت، دان دغر
 مغوفت، دان مغورغ سوكتانن دان تيمباغن، دان خيانه، دان
 منچوري، دان فوكل اورغ، دان بونه دغن تيدق سبئر، دان برجالن
 فد تمفت يځ حرام، دان درهكا دوا ايو باف، دان تيدق برتكور
 دان مغلظالم اكن مخلوق دانلاين ۲ درفد فركارا معصية

دعاء

دعاء ایت منتأ کیت کفد الله اتس جالن مرنده دري، دان
 اف ۲ دعاء افکل دافتن مک دافت ایت دغن کرنیان الله، دان
 دعاء این دافت منفعة کفد یغ هیدوف دان یغ مای

مخلوق کسمواث بناس

واجب کیت اعتقاد بهواسن یغلاین درفد ذات الله دان صفتن
 کسموا بناس، ملینکن سفوله فرکارا ۱ روح ۲ عجب الذنب
 یأیت تولغ یغکچیل سبسر بیجی ساوی دهوجغ تولغ بلاکغ ترتنتو
 ای دغن مأنسی تیاد بناس ایت، دان درفدان دجادی اکن مأنسی
 سمولا فد هاری قیامة ۳ بدان انبیاء ۴ بدان شهداء ۵ عرش
 ۶ کرسی ۷ لوح محفوظ ۸ قلم ۹ شرک ۱۰ نراک دان
 حقیقة روح تیدق مغهویکندي ملینکن الله جوا دان ملک الموت
 ایاله یغ مغمبیل پاوا دان واجب برایمان بهواس مای ایت دغن رنتهن
 الله، دان مستی تیف ۲ یغبرپاوا ایت مای

روح کمدین درفد مای

دان واجب کیت اعتقاد بهواس روح کمدین درفد مای بدان
 ایت، دنعمتکندي اتو دغذابکندي هغک کمبالی کفد بدانن، دان
 تیدق مای سئورغ ملینکن سوده هاییس رزقین دان

عمورث دان جك دېونه سكيليفون، دان معنى أجل اياله ماس
 توهن تنتو فد ازلن اكن هاييس عمورث
منكر نكير منان دالم قبور

دان واجب كيت اعتقاد افيل ماتي سئورغ مستي دتاش اوله
 ملائكة منكر دان نكير دالم قبور كمدين درفد دتاغش، دغن
 سياف توهنمو، دان اف اوكمامو، دان سياف نبي مو، ملينكن
 باكي ستغه اورغ يغترتنتو، سفرت اورغ ماتي شهيد
اورغ ماتي دالم قبور

دان واجب كيت اعتقاد بهواس ستغه درفد اورغ ماتي ايت
 دعذابكندي، دان ستغه دنعمتكندي، دان ستغه درفد عذاب قبور
 ايت مغكافية اوله دوا تفي قبور هغكا سليسيه تولغ روسوقش، دان
 تيدق لفس درفدانش ملينكن بېراف اورغ يغدكلوار درفدانش،
 سفرت اورغيغ باچ قل هو الله دالم ساكيت ماتيش
كيت فد هاري قيامه

دان واجب كيت اعتقاد بهواس ديري كيت اكن هيدوف
 سمولا درفد قبور فد هاري قيامه، دان فد هاري قيامه جوک
 دحساب اكن عمانن كيت يغ كيت تله برعمل دالم دنيا اين،
 ملينكن مريك يغ ماسوق شرک دغن تيدق دحسابكندي، دان

جوک فدهاري قيامه دتيمبغ اکن عمان کيت دالم ميزان
 نراج سفای ظاهر کالو برت کباجيکن دماسوقکندي کدالم
 شرک، دان کالو برت کجهاتن دماسوقکندي کدالم نراک

صراط المستقيم

دان واجب کيت اعتقاد بهواس سکلين مانسي ولو کافر دان
 انبياء دان اورغ ۲ يغ ماسوق شرک دغن تيدق حساب
 سکليفون کسمواث مستي لالو داتس صراط المستقيم، يأت جبهاتن
 يغبنتغ داتس نراک، سفای دجهبرغ کفد شر، دان سياف اد
 عمان يغ چوکف نسچاي تروس کشرک، دان سياف عمان
 تيدق سچوکف نسچاي جاتوه کدالم نراک
کولم نبي کيت محمد صلى الله عليه وسلم

دان واجب کيت اعتقاد بهواس سکلين اورغ مؤمن فد
 هاري قيامه اکن مينوم سکلين فد اير کولم نبي کيت محمد
 صلى الله عليه وسلم، دان فول اکن دافت سکلين مؤمن شفاعتن،
 دان سبسر ۲ شفاعتن اياه شفاعه فد لکس دان چفت حکومن توهن
 دفادغ محشر کلک يغ مانسي ساغت سوسه وقت ايت

نراک

دان واجب کيت برايمان بهواس نراک ايت سبئر، دان

سکارغ سوده اد، دان ایاله تمفت ککل اورغ ۲ کافر دالمش، دان
 تمفت اورغ مؤمن یغ تیدق توروت حکومن الله، مک ماسوق
 مؤمن ایت کدالمش سقدر دوسا جوا، کالو دوسا بسر دان بایق
 نسچای لام دودقش، دان کالو تیدق بسر دان تیدق بایق نسچای
 تیدق لام دودوقش

شرک

دان واجب کیت اعقاد بهواسن شرک ایت سپنر، دان
 سکارغ تله اد، دان ایاله تمفت ککل اورغ ۲ اسلام ددالمش دان
 برسدف ۲ مریکیت فداش سلما ۲ دغن برباکی ۲ نعمة یغبرککالن
 یغ تیدق دهغک ۲ کندي، دان سبسر ۲ نعمة شرک ایاله ممندغ
 وجه توهن کیت یغامت کواس، دان تمفتش سفرت برکات ستغه
 علماء داتس لاغیت

دان تله سلسی همب سوسن رساله این ددار العلوم نیوغ
 بارو، جالا، قهایلند، فد هاری جمعة ۲۴ جماد الثاني ۱۳۸۴ هـ
 غفر الله لنا ولا صولنا ولفروعنا ولخواشینا ولمشایخنا ولمن له
 حق علينا ولجميع المسلمين والمسلمات والمؤمنين والمؤمنات
 والحمد لله رب العالمین الفاتحة

فهرست ایسین دالم فاتی فرید الفرائد

بیلاغن	ایسین	موکا	بیلاغن	ایسین	موکا
۱	خطبة	۲	۲۳	دلیل بر صفة دغن صفة کسمفرنآن	۹
۲	علم توحید	۳	۲۴	صفة کسمفرنآن واجب کیت تاهو دغن تفصیل	۹
۳	فچارآن	۳	۲۵	انيله تيكا بلس اتو دوا فوله صفات	۱۰
۴	فاکدهن	۳	۲۶	وجود	۱۰
۵	اوکام	۴	۲۷	دلیل اد الله	۱۱
۶	تندا اورغ براکام یغسینر	۴	۲۸	قدم ذاتی	۱۱
۷	اوکام برهیمفون دالم تیک فرکارا	۴	۲۹	دلیل قدم دان دور تسلسل	۱۱
۸	اسلام	۴	۳۰	جالن مستحیل دور	۱۲
۹	روکن اسلام	۵	۳۱	جالن مستحیل تسلسل	۱۲
۱۰	ایمان	۵	۳۲	بقاء	۱۲
۱۱	روکن ایمان	۵	۳۳	دلیل بقاء	۱۲
۱۲	احسان	۶	۳۴	مخالفته للحوادث	۱۳
۱۳	فرمولان یغ واجب	۶	۳۵	دلیل مخالفته	۱۴
۱۴	واجب فد شرع	۷	۳۶	فرايغاتن	۱۴
۱۵	واجب دوا معنی	۷	۳۷	قیامه بنفسه	۱۴
۱۶	مستحیل	۷	۳۸	دلیل قیامه بنفسه	۱۵
۱۷	هاروس	۷	۳۹	وحدانية	۱۶
۱۸	مقتهوي دلیل	۸	۴۰	فداث تیک بهاکي	۱۶
۱۹	خلاف علماء فد مقلد	۸	۴۱	توغکل فد ذات دوا بهاکي	۱۶
۲۰	دلیل اجمالي	۸	۴۲	توغکل فد صفة دوا بهاکي	۱۶
۲۱	دلیل تفصیلی	۹	۴۳	توغکل فربواتن ۲ بهکي	۱۷
۲۲	صفة کسمفرنآن	۹	۴۴	دلیل وحدانية	۱۷

فهرست ایسین دالم فاتی فريدة الفرائد

بیلاغن	ایسین	موکا	بیلاغن	ایسین	موکا
۴۵	قدرة	۱۸	۶۳	دلیل حیاة	۲۷
۴۶	قدرة توجه تعلق	۱۸	۶۴	سمع	۲۸
۴۷	دلیل قدرة	۲۰	۶۵	دلیل سمع	۲۸
۴۸	ارادة	۲۰	۶۶	بصر	۲۸
۴۹	تعلق ارادة	۲۰	۶۷	دلیل بصر	۲۹
۵۰	بر دلیل فد کجهانت دغن ارادة الله	۲۱	۶۸	تعلق، سمع بصر دان علم	۲۹
۵۱	تیدیق هاروس ریضا دغن معصية	۲۲	۶۹	سمع بصر تیک تعلق	۲۹
۵۲	مستحیل اد سوات دغن تأدقب کهندق الله	۲۲	۷۰	کلام	۳۰
۵۳	اد سوات دغن تعلیل	۲۲	۷۱	تعلق کلام تیک بهاکی	۳۱
۵۴	اد سوات دغن طبیعة	۲۲	۷۲	دلیل کلام دغن فرمان	۳۱
۵۵	حکمن الله فد اعتقاد مانسی	۲۳	۷۳	دلیل کلام یغ عقلی	۳۲
۵۶	اعتقاد یغسینر	۲۴	۷۴	صفة نفسية	۳۲
۵۷	ارادة سوره رضا دان علم	۲۴	۷۵	صفات سلبية	۳۲
۵۸	سکلین تورهاکی کفد امفة	۲۴	۷۶	جالن نفی	۳۲
۵۹	دلیل ارادة	۲۵	۷۷	صفات معاني	۳۳
۶۰	علم	۲۶	۷۸	صفات معنوية خلاف دوا قول	۳۳
۶۱	دلیل علم الله	۲۷	۷۹	صفات معنوية یغ توجه	۳۴
۶۲	حیاة	۲۷	۸۰	دلیل صفات معنوية	۳۵

فهرست ایسین دالم فاتی فريدة الفرائد

بیلاغن	ایسین	موکا	بیلاغن	ایسین	موکا
۸۱	فنجکان	۳۵	۱۰۳	دلیل فطانه	۴۴
۸۲	اورغیغ تأ بتول اعتقاد	۳۶	۱۰۴	هاروس باکی رسل	۴۴
۸۳	صفة ادراك	۳۷	۱۰۵	دلیل هاروس	۴۵
۸۴	صفة تكوين	۳۷	۱۰۶	صفة یغترکندوغ ۲ شهادة	۴۵
۸۵	صفة معنوية باکی کدوا	۳۸	۱۰۷	جالن ترکندوغ	۴۵
۸۶	هاروس باکی الله	۳۸	۱۰۸	استغناء ترکاي	۴۶
۸۷	دلیل هاروس	۳۸	۱۰۹	افتقار	۴۷
۸۸	صلاح دان اصلاح	۳۹	۱۱۰	یغ ماسوق دالم لا إله إلا الله	۴۸
۸۹	ملتقن رسول دان مفرلیهت الله ذاتن	۳۹	۱۱۱	محمد رسول الله	۴۸
۹۰	ملیهة کن الله دالم تیدور	۴۰	۱۱۲	ترکندوغ دالم ۹ فرکارا	۴۸
۹۱	سکلین فرواتن مانسی	۴۰	۱۱۳	ترکندوغ دالم دوا کلیمه	۴۹
۹۲	مذهب أهل السنة	۴۱	۱۱۴	حلاف فد ترکندوغ	۴۹
۹۳	مذهب جبرية	۴۱	۱۱۵	سکلین حکم ماسوق دباوه محمد	۵۰
۹۴	مذهب معتزلة	۴۱	۱۱۶	نفي ایبات	۵۰
۹۵	واجب باکی رسل امفت فرکارا	۴۱	۱۱۸	نفي یغبتول	۵۱
۹۶	صدق	۴۱	۱۱۹	کیفیه مغوجف	۵۲
۹۷	دلیل صدق	۴۲	۱۲۰	تریماف یغدباوا اوله رسول	۵۲
۹۸	امانة	۴۲	۱۲۱	برایمان دغن رسول دغر اجمال	۵۲
۹۹	دلیل امانة	۴۲	۱۲۲	دوا فوله لیما رسول وجب	۵۳
۱۰۰	تبلیغ	۴۳	۱۲۳	نام ۲ دوا فوله لیما	۵۳
۱۰۱	دلیل تبلیغ	۴۳	۱۲۴	جادی نبی تأ دافه دغن أوسها	۵۴
۱۰۲	فطانه	۴۴	۱۲۵	معجزات انبیاء	۵۴

فهرست ایسین دالم فاتی فزیده الفرائد

بیلاغن	ایسین	موکا	بیلاغن	ایسین	بیلاغن
۱۲۶	کرامه باکئی اولیاء	۵۵	۱۴۸	اورغ مرتد	۶۳
۱۲۷	ملائکه	۵۵	۱۴۹	اورغ مبتدع	۶۴
۱۲۸	کتوا ملائکه	۵۵	۱۵۰	توبه درفد دوسا	۶۴
۱۲۹	کتاب الله	۵۶	۱۵۱	رکن توبه	۶۵
۱۳۰	افضل صحابه	۵۷	۱۵۲	اورغ مانی بلوم توبه	۶۵
۱۳۱	یغ افضل درفد انبیاء	۵۷	۱۵۳	فلیهرا های درفد معصیه	۶۵
۱۳۲	جاهل لبه انبیاء اتس ملائکه	۵۸	۱۵۴	فلیهرا دیری درفد معصیه	۶۶
۱۳۳	تیتیهن نی محمد	۵۸	۱۵۵	دعاء	۶۷
۱۳۴	نی کیت له اخر رسول	۵۹	۱۵۶	مخلوق کسموان بناس	۶۷
۱۳۵	مکه تمفت دفرانقکندی	۵۹	۱۵۷	روح کمیدن درفد مانی	۶۷
۱۳۶	نایک کلاغیت دان دفرض سمبیغ	۵۹	۱۵۸	منکر نکیر	۶۸
۱۳۷	انق ۲ نی	۶۰	۱۵۹	اورغ مانی دالم قبور	۶۸
۱۳۸	استری نی	۶۰	۱۶۰	کیت فد هاری قیامة	۶۸
۱۳۹	فلیهرا حکم الله	۶۱	۱۶۱	صراط المستقیم	۶۹
۱۴۰	کلیات یغ انم	۶۱	۱۶۲	کولم نی	۶۹
۱۴۱	فلیهرا نفس دیری	۶۱	۱۶۳	نراک	۶۹
۱۴۲	وجب فلیهرا عقل	۶۲	۱۶۴	شرک	۷۰
۱۴۳	وجب فلیهرا نسب	۶۲			
۱۴۴	وجب فلیهرا کمالوان	۶۲			
۱۴۵	وجب فلیهرا هرتا	۶۲			
۱۴۶	رده اتو مرتد	۶۲			
۱۴۷	سبب مرتد	۶۳			

